

იმისთანა წმინდა საღმრთო, ბედობილ ბეჭე-
დური სიფყვას, ფყილოებით და ჭბრებით ბრბ-
თის გაცანა ყულა უკანდისმბაგე უსამაგლსია.

ორშაბათი, 7 აგვისტო. 2023 წ. №91 (9623) ელ.ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ფასი 1 ლარი

გასაკლდევიტ, რაჭველუბო!

სულბრელოზით ვპლიოთ უოვის ტრაგედის, ქართველნო!

იხ. 2-3 გვ.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია დიდი გულსტკივილით უსამიბრავს უოვის დამანბრეველი ღვარცოვის გამო დაღუპულთა ოჯახებს და გამალოზებს უსურვებს. გზარავდეთ ღმერთი!

...დიახ, კიდევ ერთხელ დავრწმუნდით, რომ ბუნება მზრძანებელია, მაგრამ ადამიანი იმით ფასობს, მწარე გაკვეთილიდან აზრიანი დასკვნა გამოიტანოს და ძველი შეცდომები გაითვალისწინოს!

დიახ, ვერავინ გაგვიცოცხლებს შოვის ტრაგედიის ძვირფას მსხვერპლთ, მაგრამ უახლოესი წარსული გვასწავლის, რომ რაჭის დამანბრეველი, 1991 წლის მიწისძვრის შემდეგ დედამშობლოს დიდებული რეგიონის ფერფლიდან აღდგენისა არ იყოს, უნიკალური სამკურნალო მუავე წყლებითა და წიწვოვან-ფოთლოვანი წალკოტით გამორჩეული კურორტის მეორედ დაბადება სავსებით შესაძლებელია!

ეს ასეც მოხდება, ოღონდ უნდა დაემორჩილდეთ მთის მკაცრ, მაგრამ სამართლიან კანონებს და საკეთებელი გულით ვაკეთოთ!

უოვის ტრაგედიით „აღფოთეზული“ ოპოზიცია ახალ არეულობას გებეავენ?! 4

08.08.08 — 15 წელი გასულა!..

იხ. 5 გვ.

შინდისი

ლიახვთან
არაბველნი
ყვირიან!

ნაშთი სასტიკი დღეგვისა...

ზურაბ ცუსქირიძე:

ღირსების ანაგოშია

ღია
გაკვეთილი
ანიდელი
და მომავალი
ხელისუფლა-
ბავისთვის

სრული უვიცობა და გამოთაყვანება დაეპართა კოლექტიურ დასავლეთს, რომლის შინალი ისეთივე იქნება, როგორც რომისა და ბიზანტიის იმპერიებს ჰქონდათ!

დღეს არის ერთიანობის და ამ ტრაგედიის ერთად გადალახვის დრო!

7 აპრილი გლოვის დღეა!

საპარტოვლოს პრემიერ-მინისტრის გადამწყვეტილებით, 3 აგვისტოს, ონის მუნიციპალიტეტში, კურორტ შოვში წარმოქმნილი სტიქიური უბედურების შედეგად დაღუპულთა ხსოვნის პატივსაცემად 7 აგვისტო გლოვის დღედ გამოცხადდა. აღნიშნულის თაობაზე შესაბამისი განკარგულება გამოიცა.

ამასთან, სახელმწიფო დროშები დაეშვება 8 აგვისტოს 00:00 საათიდან 9 აგვისტოს 00:00 საათამდე საქართველოს აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონების უკანონო ოკუპაციის მიზნით რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოში განხორციელებული ფართომასშტაბიანი სამხედრო ინტერვენციის შედეგად დაღუპულთა ხსოვნის პატივის მიგების ნიშნად.

პატრიარქი ილია II: დიდად ვნახვართ ბარდასვლილთა და უზო-უკლოდ დაკარგულთა გაემ

მთელი ჩვენი მოსახლეობა და ჩვენც შეშფოთებით ვადევნებთ თვალს რაჭაში მომხდარი სტიქიური უბედურების შედეგად განვითარებულ მოვლენებს და, მუნებრეგია, პირველ რიგში, დიდად ვწუხვართ გარდაცვლილთა და უკვდავად დაკარგულთა გამო.

რა თქმა უნდა, მორწმუნენი ლოცვით შეწევნას გუშინდელი დღიდანვე აღავლენენ, მაგრამ ათეულობით ადამიანის მდგომარეობა კვლავ გაურკვეველია.

ამიტომაც გთხოვთ ყველას, მათ დასახმარებლად 12-ჯერ ვთქვათ: „მოწყალეებისა კარი განგვიღე, კურთხეული ღვთისმშობელო, რათა რომელნი ესე შენ გესაგთ, არა დავეცნეთ, არამედ განვერნეთ წინააღმდეგობით მტერთაგან, რამეთუ შენ ხარ ცხოვრება ნათესავისა ქრისტიანეთასა“ ამინ! ასევე, ერთხელ 90-ე და 50-ე ფსალმუნი. ღმერთმა მშვიდობით აკურთხოს საქართველო და ყოველი მკვიდრი მას შინა“, - აღნიშნულია პატრიარქის მიმართვაში, რომელსაც საქართველოს საპატრიარქო ავრცელებს.

სალომე ზურაბიშვილი: მთავრობას სოლიდარობას ეუხსნაღა!

მინდა გამოვხატო ჩემი ღრმა მწუხარება იმ ტრაგედიის წინაშე, რაც დატრიალდა გუშინ ღამე და დღეს. მინდა მივუსამძიმრო დაღუპულთა ოჯახებს და მინდა, იმ ოჯახებთან ერთად ვილოცო, ვინც ჯერ კიდევ ელოდება, რომ დაკარგული ადამიანები აღმოჩნდნენ ცოცხლები, - ამის შესახებ სალომე ზურაბიშვილმა განაცხადა.

საქართველოს პრემიერმა მადლობა გადაუხადა მამულებს და აღნიშნა, რომ მზად არის ადმინისტრაციასთან ერთად ჩაერთოს სტიქიის სალიკვიდაციო სამუშაოების პროცესში და მთავრობას სოლიდარობას უცხადებს. „ჩვენ ვიცით ტრაგედიის წინაშე გაერთიანება და დღეს სწორედ ეს არის ყველაზე მნიშვნელოვანი, რომ ჩვენ გავერთიანდეთ, რათა ყველა ჩვენი შესაძლებლობით დავეხმაროთ იმ ადამიანებს, რომ გადალახონ ეს გაუსაძლისი პერიოდი მათი ცხოვრების.“

მინდა მადლობა გადავუხადო ყველა იმ მამულს, ყველა იმ მოქალაქეს, რომლებმაც ადგილზე ყველაფერი გააკეთეს რაც შეეძლო, რათა გადაარჩინილიყვნენ სტიქიის ზონაში ჩარჩენილი ადამიანები. მინდა ასევე ვთქვა, რომ ჩემი ადმინისტრაცია და მე, პირადად ვუცხადებთ სოლიდარობას ადგილობრივ ხელმძღვანელობას, ხელისუფლებას, ყველა უწყებას, რომელიც იქ არის ჩართული, მთავრობას. დღეს არის დრო ერთიანობის და ერთად ამ ტრაგედიის გადალახვის. მინდა ისიც ვთქვა, რომ ჩემი ადმინისტრაცია და მე, პირადად ვუცხადებთ ჩვენთვის, სადაც ჩვენი აქტიურობა საჭირო იქნება. ჩვენ თვითონაც ვნახავთ მომავალ დღეებში, რა კუთხით შეიძლება, ჩვენი როლი და წვლილი შევიტანოთ ამ ტრაგედიის გადალახვაში...

ირაკლი კობახიძე: თუ არ ჩაბოვლით უზუალოდ სტიქიის ნუთიას, არ ყოფილა ნყლის ღონის არც მატება, არც კლება

ნყლის ღონეზე იყო უამრავი სპეკულაცია, ჯერ ითქვა, რომ თითქოს წინა დღეებში იყო მომბატეხელი, მერე ითქვა, რომ საერთოდ არ მოდიოდა მდინარე და მინიმუმამდე იყო დასული წყლის ღონე, - ამის შესახებ პარტია „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარე, ირაკლი კობახიძემ შოვში, ურუნალისტებთან საუბრისას განაცხადა.

მისი თქმით, წყლის ღონესთან დაკავშირებით გავრცელებული სხვადასხვა ინფორმაცია სპეკულაციური ხასიათის იყო, ვინაიდან გაირკვა, რომ წყალმომარაგარს არც სტიქიის დღეს და არც წინა დღეებში, წყლის ღონის ცვლილება არ დაუფიქსირებიათ...

კახა კალაძე: ამ რთულ ვითარებაში ხელისუფლება აქტიურად მუშაობს

დედაქალაქის მერი კახა კალაძე შოვში, სტიქიის ადგილზე იმყოფებოდა. მედიასთან საუბრისას მან სტიქიის შედეგად დაღუპულთა ოჯახებს კიდევ ერთხელ მიუსამძიმრა.

პირველ რიგში, მინდა, მივუსამძიმრო გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებს, ახლობლებს, ნათესავებს, სრულიად საქართველოს. ძალიან მძიმეა ის უბედურება, რაც მოხდა რაჭაში, კონკრეტულად შოვში. შეიძლება პირდაპირ ითქვას, რომ შოვი აღარ არსებობს, განადგურებულია ყველაწინააღმდეგადად. ალბათ მედიას გქონდათ შესაძლებლობა, გენახათ, რა მასშტაბებზეა საუბარი და რამხელა უბედურება დაატყდა თავს საქართველოს ერთ-ერთ ულამაზეს მხარეს. მინდა, მადლობა გადავუხადო მამულებს, შინაგან საქმეთა სამინისტროს ყველა თანამშრომელს, პოლიციელებს, მადლობა მობალისეებს, ჩვენს ჯარისკაცებს.

მიმდინარეობს გაწმენდითი სამუშაოები, ტექნიკა მობილიზებულია. ინფრასტრუქტურის სამინისტროს ყველა შესაბამისი სამსახური, უწყება ადგილზეა და კოორდინირებულად მუშაობს. ტექნიკის შეყვანას რაც შეეხება, ეტაპობრივად ხდება, იქიდან გამომდინარე, როდესაც ამის ნებართვას განსცემს სამაშველო სამსახური. თქვენ იცით, რომ სამძებრო სამუშაოები უშუალოდ ხელით მიმდინარეობს. სადაც შესაძლებელია ტექნიკის მუშაობა, იქ უკვე 40-ზე მეტი ერთეული ტექნიკა მუშაობს. საერთო ჯამში, 80-მდე ერთეული ტექნიკა არის მობილიზებული და ეტაპობრივად, როგორც კი მიეცემა შესაძ-

ლებლობა, ყველგან, სადაც აუცილებელია, შევლენ. თუმცა კიდევ ერთხელ უნდა აღინიშნოს, რომ უმძიმესი მდგომარეობაა, ძალიან დიდი მასშტაბის ღვანცოვით არის ჩამოსული, გაცილებით მეტი, ვიდრე იყო ყაზბეგში. გვახსოვს ის უბედურება, რაც მოხდა. სამძებრო სამუშაოები კვლავ მიმდინარეობს, ნებისმიერ ადამიანს აქვს შესაძლებლობა, მიიღოს ნებისმიერი ინფორმაცია იმასთან დაკავშირებით, რაც ხდება...

შალვა პაპუაშვილი: შოვში სტიქიის გამოძევებ მიზანმიმართული დასკვნა მალე გახდება სწორი

გილოტებში მუშაობენ უკვე, მათ შორის, ვერტმფრენითაც შეფრინდნენ, ნახეს მყინვარი. ახლა დანამდვილებით შეიძლება ითქვას, რომ პრინციპში, ეს არის მყინვართან დაკავშირებული პრობლემა.

სხვათა შორის, ამ ტერიტორიაზე, დაახლოებით, 50 შექტარი ტერიტორია სრულადაა დაფარული 3-დან 5 მეტრამდე მიწის მასით და არის უზარმაზარი მყინვარის ნატეხები, ლოდები ჩამოტანილი პირდაპირ შოვში. შუაგულ შოვში არის მყინვარის ეს ლოდები! დასკვნები იქნება მალე...

ნიკო კახთიელიძე: რაჭის პროვინული პარკი შეიქმნება ახლახან გერმანული KFZ-ს დაფინანსებით და რეინჟინერინგის შერჩევით ჯერ კიდევ მიმდინარეობს

ამის შესახებ საკრებულოს წევრი და გარემოს დაცვის კომისიის თავმჯდომარე ნიკო კახთიელიძე სოციალურ ქსელში წერს.

„აი როგორ ხდება ტყუილის შეთხზვა! ამასთანავე ეს „მოჩხლართული“ ამბავი ხდება არასამთავრობო ორგანიზაციების ანგარიშებში და ხდება ტყუილის გავრცელება.“

1. ის რომ მეწყერის შეკავება შეუძლებელი იყო ამას არ უარყოფენ:

2. „რეინჟინერინგმა“ 27-ში შეატყობინეს შეგუბების და მეწყერული პროცესების შესახებ“ ვის შეატყობინეს? რეინჟინერინგის არის დაცული ტერიტორიების სააგენტოს თანამშრომელი და შეტყობინებაც უნდა გაეკეთებინათ ამ სააგენტოში. სად არის ეს შეტყობინება? საიდან გაიგო რომ შეატყობინეს? ამ შემთხვევაში

რეინტერები სად არიან? გვარი, სახელი? ვინმე კაპა-ნაძეს ეს ინფორმაცია ლოგიკურად ხომ უნდა ჰქონდეს. ვინ არიან, თქვას!

3. "მდინარე სადაც გუბდებოდა". სად გუბდებოდა? ვერ დაინახეს? შეტყობინებაში არ მიუთითეს სად გუბდებოდა?

4. ამ წუთას გადავამოწმე, რაჭის ეროვნული პარკი შეიქმნა ახლახანს გერმანული Kfz-ს დაფინანსებით და რეინტერების შერჩევა ჯერ კიდევ მიმდინარეობს. ჯერ არ დაინიშნულა არავინ. გაგავრძელო?

აი ეს ფაქტი არის არაკაცობა და დიდი ტყუილის ფრაგმენტი. ამით შეცდომაში შეყავთ ყველა. დანარჩენი ფრაგმენტებზე გამოჩნდება...". - წერს ნიკო კახეთელიძე.

შოვში მდებარე 3 აპრილით ჩამოვდა. ამ დროისთვის არსებული ოფიციალური მონაცემებით, სტიქიის შედეგად 18 ადამიანი დაღუპული, 17 ადამიანი კი აქვავინ.

ბიძინა ბიორგოპინი: ტელეჩინკების უპიცი პროპაგანდისტების ტყუილი!

მოკლედ დავწერ, რაჭაში და კონკრეტულად შოვში (ან ბუბაზე), ხის უკანონო ჭრაზე, რომლის შესახებაც წერენ და ლაპარაკობენ ტელეჩინკები და სოცსე-ლებით პატრიოტები, - ამის შესახებ სოციალურ ქსელში ყოფილი პოლიტპატიმარი ბიძინა გიორგობიანი წერს.

- რაჭა ერთ-ერთი ტყით ძლიერ დაფარული მხარეა;
- რაჭასა და სვანეთში ტყის ყოველწლიური ნაშატი გვერად აჭარბებს გამოყოფილ და ათვისებულ რესურსს;
- რაჭაში გვერის სასოფლო სავარგული ხელახლა დაიფარა ტყით და გამოუსადეგარი გახდა მეურნეობისათვის;
- შოვის მიმდებარე ხეობებსა და მწვერვალებზე ხის ჭრა, დამზადება, დასაწყობება და მანქანით გამოტანა (გნებავთ კანონიერად, ან უკანონოდ) შეუძლებელია, ვინაიდან იქ 3-ხიდიანი მანქანებისთვისაც მიუღწევადი ადგილია;
- ასე, რომ მყინვარებიდან დაძრულ გლაცეოლოგიურ მასას არანაირი შეხება არ გააჩნია ტყის ჭრასთან და წარმოადგენს უვიცი პროპაგანდისტების ტყუილს", - წერს გიორგობიანი.

ინო თანდელაშვილი: მსბავსი მასშტაბის სტიქიის პროგნოზირება პრაქტიკულად შეუძლებელია

ყველა ინფორმაციასა და მონაცემზე დაყრდნობით, შოვის სტიქიისთან დაკავშირებით შემუშავდა დასკვნა, რომელიც დღეს გაცნობა საზოგადოებას და რომელიც დაგროვილ მნიშვნელოვან კითხვებზე პასუხს გასცემს. პირველად შემიძლია ვთქვა, რომ საქმე გვექონდა რამდენიმე მუნებრივი მოვლენის თანხვედრასთან, - ამის შესახებ ვარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის პირველმა მოადგილემ, ინო თანდელაშვილმა გუშინ განაცხადა.

მისი თქმით, ასეთ დროს, მსგავსი მასშტაბის სტიქიის პროგნოზირება პრაქტიკულად შეუძლებელია.

მარიამ ნინიძე: ძალიან დიდი მადლობა ჩვენს ბიორგოპინს!

სოციალურ ქსელში მერაბ ნინიძის ქალიშვილი - მარიამ ნინიძე წერს, რომ სტიქიის დროს თავად შოვში იმყოფებოდა სამ შეილთან და დედასთან ერთად.

"ძალიან დიდი მადლობა ჩვენს ბიორგოპინს, შინაგან საქმეთა სამინისტროს მივხდებით და სასაზღვრო პოლიციას, რომლებიც მთელი დამის განმავლობაში ჩვენთან იყვნენ სრულიად სველები, ტალახიანები, ჩვენთან ტყე-ტყე გადმოსულები, შიშველი ხელებით შეიარაღებულები გვიცავდნენ დამე ტყეში, თავიანთი საკვები გაგვინაწილეს, სანამ ვერტმფრენმა არ მოგვაკითხა. გთხოვთ, დაუდასტურებდნენ ინფორმაციას ნუ გაავრცელებთ, გადაამოწმეთ სანდო წყაროსთან, ვისაც თქვენი თვალით არ გინახავთ, იქ რა ხდება, შორიდან მარტივია ლაპარაკი." - წერს მარიამ ნინიძე.

თავდასვის კალკის სამხედროები სტიქიის ზონაში სამუშაოებს აგრძელებენ

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ინფორმაციით, თავდაცვის ძალების სამხედროები სტიქიის ზონაში სამუშაოებს აქტიურად განაგრძობენ. უწყების ცნობით, დამეწერილ ტერიტორიაზე, სადაც გადაადგილება შეუძლებელი იყო, ასაწყობი საფეხმავლო ხიდები დამონტაჟდა. მისივე ინფორმაციით, აღნიშნული კონსტრუქციები სამხედრო მოსამსახურეებს და მამულებს მეტი ფართობის შესწავლისა და გადაადგილების შესაძლებლობას აძლევს.

მსოფლიო ბვისამქიობებს

აშ-ის სააქრო:

- დრმა მწუხარებით ვუსამქიმრებთ შოვში გარდაცვლილთა ოჯახებსა და მეგობრებს და ვლოცულობთ დაკარგულთა დროულად პოვნისთვის.

ამ მქიმე წუთებში მამველების თავდადება და ტრაგედიის პირისპირ ქართველი ხალხის გულწრფელი მხარდაჭერის სურვილით აღსავსე ერთიანობა შთამაგონებელია.

ილან პლიანი:

ძვირფასო პრემიერ-მინისტრო, ვიზიარებ თქვენს ტვიცის შოვში მომხდარ ტრაგედიასთან დაკავშირებით, დრმა მწუხარებას გამოთქვამთ მსხვერპლთა ოჯახების მიმართ

სომხეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი არარატ მირონიანი:

- დრმა მწუხარებით შევიტყვე რაჭის რეგიონში მომხდარი სტიქიის შესახებ, რომელმაც ადამიანების სიცოცხლე შეიწირა. ვუსამქიმრებ მოძმე ქართველ ხალხს და საქართველოს ხელისუფლებას ამ მქიმე წუთებში, ხოლო დაღუპულთა ნათესავებს გამძლეობას და მოთმინებას ვუსურვებ.

გერმანიის ელჩი პეტარ უიშარი:

- გერმანიის სახელით, თანაგრძობას ვუცხადებ რაჭაში, შოვში ჩამოწოლილი მეწყრის დროს დაზარალებულებს. ვფიქრობთ და ვლოცულობთ დაღუპულთა ოჯახებისთვის, დაშავებულებისა და სამამველო სამუშაოებში მონაწილე ადამიანებისთვის.

ზალსკის სამქივარი ქართულ ენაზე

- დრმა თანავეგრძობთ საქართველოს საზოგადოებას სტიქიური უმედურობის გამო, რომელმაც ადამიანების სიცოცხლე შეიწირა. ვუსამქიმრებთ გარდაცვლილთა ნათესავებსა და ახლომლებს და მალე გამოჯანმრთელებას ვუსურვებთ რაჭის მალამთიან რეგიონში მეწყრის ჩამოწოლის შედეგად ყველა დაშავებულს.

შვედეთის სააქრო:

- შევდეთი სოლიდარობას უცხადებთ საქართველოს გლოვის დროს და გულწრფელად უსამქიმრებთ რაჭაში, შოვში მომხდარი ტრაგედიის მსხვერპლთა ოჯახებსა და მეგობრებს. ჩვენ ვადევნებთ თვალს მიმდინარე სამამველო და სავაუაციო ოპერაციას. ვიმედოვნებთ, რომ სტიქიის ზონაში დაკარგული და ჩარჩენილი ადამიანები უვნებლად დაბრუნდებიან სახლებში.

ლიტუვის საგარეო საქმეთა მინისტრი:

- გულწრფელ სამქიმარს გამოთქვამთ საქართველოს შოვის კურორტზე მეწყრის შედეგად დაღუპულთა გამო. ვუსურვებთ სწრაფ გამოჯანმრთელებას და შავებულებს და სამამველო ძალისხმევის წარმატების იმედი გვაქვს.

ესტონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი:

- ვგლოვობთ შოვის რეგიონში გამანადგურებელი მეწყრის შედეგად დაღუპულებს და ვიმედოვნებთ, რომ დაკარგულები უვნებლად დაბრუნდებიან. ამ ტრაგედიის დროს, ჩვენ გულით საქართველოს ხალხთან ვართ!..

უზბეკეთის არმიური აბდულ არიპოვი:

უმბევეთის რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრი აბდულა არიპოვი კურორტ შოვში მეწყრის ჩამოწოლის შედეგად დაღუპულების გამო საქართველოს პრემიერ-მინისტრს, ოჯახებს, მთელს საქართველოს უსამქიმრებს.

„არქიმბარდის“ სამქიმარი

ამქიმურ პენსიონერთა საერთაშორისო აღიანის „არქიმბარდი“, დრმა წუხილითა და თანაგრძობით აღიქვამს იმ დიდ ტრაგედიას, რაც სტიქიის შედეგად თავს დაატყდა რაჭას, საქართველოს ამ ულაზმესი კუთხის, კურორტ შოვის მცხოვრებლებსა და დამსვენებულებს. ვუსამქიმრებთ სტიქიის შედეგად გარდაცვლილთა ოჯახის წევრებს და მათ ახლომლებს, სრულიად საქართველოს. მომხდართან დაკავშირებით, 7 აგვისტოს გლოვის დღედ გამოცხადება თავს დამტყდარი უმედურობის საყველთაო გლოვის გამოხატულებაა.

აქტიურ პენსიონერთა საერთაშორისო აღიანის „არქიმბარდის“ სახელით გურამ სალარაძე, თამაჯლომარე

შოვის ტრაგედიით „აღუფოთებულ“ მოქალაქეთა უსაფრთხოებას უსაფრთხოებს?

მსენი ზოგადი პრინციპები და პრაქტიკა მონაწილეები. საკუთარი სულის სინამდვილის გამოხატულება და პოლიტიკური პოზიციები.

...შედეგად იმის დასაბუთება და ამის კოლიტივი ინტერესების გამოყენებას რომ შევძლებთ და მერა კიდევ ძველი მოქალაქე ვხარავთ, იმედი, ვინც დაგვირგვინებს ან გვირგვინებს, ან თანხმდები უნდა ვიყო. მაგრამ, რა ნაშენი უნდა მოსთხოვოთ თავი ჩაიკვირებს? ეს ტრაგედია ქალი იმით არ გამოყოფილდა უსაფრთხო საკონსტიტუციო ორგანოში რომ ის და პარლამენტის წინ უნდა გავხვიო, გაიძახოს.

თან გვაყვებოდნენ, დიდი ტრადიციების ოჯახის შვილი ვარ, პატრიოტი ვარ, საქართველოსთვის თავს შევწირავო. აი, სულ რომ შუაზე გაიხსნა, ამ ქალის გულწრფელობის ისევე არ მჯერა, როგორც „ხაბეს“ მრეწველს, მაჭუტაძის ყიფინის, „ჭიჭე“ ვაშლის ყალბი პათოსის, მოკუჩაყის მუქარის და საერთოდ, ამ ნაყარსავე ოპოზიციის პატრიოტიზმის. შოვის ტრაგედია ყველა რომ დაგვამწყხრან, ესენი შხამიანი პანდორას ყუთების ეკრანებიდან ჩასაფრებული ელოდებოდნენ, გეგოთ რაც შეიძლება მეტი დაღუპულის შესახებ, რომ მერე ხელისუფლებისთვის დაეხმარებინათ.

სულ ცოტა ხნის წინ ბათუმში კვერცხები დაუშინეს საკრუიზო ლაინერს, ვითომ ამით რუსეთზე შური იძიეს; ერთი ვიღაც ნაცისტების კი რიკითვე წამოსვლა შემალტვულ კორიორში და ბიძინა ივანიშვილმა ტყეები გაჩხრა, რიკითვე მწყერსაშიში ზონები გაჩნდა, არმატურით რომ უნდა გავმარტვინათ, ის არმატურა ბიძინამ სახლში წაიღო, რაც დარჩა „ოცნების“ წევრებმა დაიტაცეს, ამიტომ ძირს „ქართული ოცნება“ და ძირს ბიძინა ივანიშვილი, თან ამას ისეთი სახით ყვიროდა, გვეგონებოდა მძვინვარე ლევიათანს ემრძოდა წყნარი ოკეანის შუაგულში... სიცრუით, ზიზღით, შურით ცოცხლობენ ეს ადამიანები, დნაკულა რომ მზის ამოსვლას ვერ იტანდა, ისე ვერ იტანენ სასიხარულო ინფორმაციას – ჩვენი ქვეყნის თუნდაც მცირე წარმატება უკლებს უწყებებ – სულ მწყუხარებაში რომ ვიყოთ, ის უნდა!...

ომში ესენი არ ვარგანან, შიშველ უკანალებს უშვებენ მესაზღვრებს, ომის დროს გულანაბალი რომ აიკრეს და საზღვარზე ერთმანეთს ასწრებდნენ, ამის მოწმე და თვითმხილველად ადამიანებთან მე მისაუბრია და კადრებიც ანსებობს ამის დასტურად. მშვიდობა ამით არ უნდა, უკრაინასავით ომში ჩართვისკენ უბიძგებენ საქართველოს, შვილებიც საზღვარგარეთ ჰყავთ გახიზნული... ეკონომიკური აღორძინების წინააღმდეგ არიან, ტერიტორიებს რუსებს ჩეუნან და ჩვენ გვეძახიან ომისგან თავის ამრიღებელ მშობრებს და პუტინისტებს... რუსეთისკენ მიაქანებთ საქართველოს, რუსული ჩეჟმის-

კენო, დასავლეთი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენაში დაგვეხმარება...

მთლიანობა კი არა, იმ მიწა-წყალს ხომ ელოლიავევით, სადაც ცხოვრობთ, იმ ადამიანებს ხომ გულში ივრავთ, ვის გვერდითაც ხართ?

გეზობლებმა ყველაფერი ქართული – ბერძენიშვილების, გუბაზა სანიკიძის, გიგი თევზაძის, მუღაძეების, მათი მსგავსი ლიბერალების ჯვარზე დადიხართ და ქართველებს ციხეში ჩასალობებებს, უწიგუნებს, ჩამორჩენილებს გვიწოდებთ.

ნაცები, ნაცსექტანტები, მიზას მომხრეები, გარემოებათა გამო არამომხრე ნაცნაგლეჯები, ე.წ. ოპოზიციონერები – კოლა-მონაციონისტი, სულგაყიდული, პოლიტიკას მიწებებული ხარში სუბიექტები მხოლოდ დასავლეთში ხედავენ პირად სარგებელს, მშველელს და მხსნელს, სადაც ლგბტ დროშებს გაშლიან და საქართველოს გრომებზე გაყიდვას, ოღონდ კარგად ჭამონ, სვან, კარგი ჩაიცვან და ევროპაში ივულონ.

თქვენ გვონათ სხვა ინტერესი ან სხვა იდეალები აქვთ? არ დაიჯეროთ!

არც არავის სჯერა!

ხალხმა ყველაფერი იცის და ხედება, ესენიც ხედებიან, რომ მათ ნებით არავინ აღარ დააბრუნებს ხელისუფლებაში და მხოლოდ დასავლეთს შეუძლია მათი რეინიაცია, რათა ქართველ ხალხს კვლავ კისერზე მოაჯდნენ...

მხოლოდ მათ შეუძლიათ მკვლელები – დემოკრატიის შექმნად წარმოაჩინონ...

მხოლოდ მათ შეუძლიათ 20 000-ზე მეტი ციხეში გაუპატიურებული კავკასიელი მამაკაცი პოტენციურ ლგბტ პირად ჩათვალონ, ქართული ღირსება ფეხქვეშ დაიფინონ და ჩვენი ტრადიციები, რომლებიც ქართველის სულის ნაწილია, ლაფში ამოსვარონ...

რამდენი ტრანადო, მწყერნი, სტიქიური უმედურებები ხდება ამერიკაში, რამდენი ღვარცოფი გადაუვლის იაპონიას, აგერ ახლახან თურქეთი ლამის დაინგრა და ამისთვის ვინ მოითხოვა „კორუმპირებული“ მთავრობების გადაყენება?!

საერთოდ, მთაში თუ არის ეს ხალხი ნამყოფი, თუ მართო ამერიკის და ევროპის დიდ ქალაქებში „დაპოპინგობენ“?! დამით რატის მთებში შეგულმფრენი როგორ იმუშავებდა, ანდა მწყერს წინასწარ ვინ იწინასწარმეტყველებდა, მიწა რომ მოწყდებოდა, ისეთი სიმძიმით მოდის წყლით გაუღვთილი მასა, რომ იქიდან, ჩიტებს კი ვერ გამოასწრებს...

რამდენიმე წლის წინ ჩოხატაურში, ჩემს სოფელში, ერთ

დილით თავისი სახლის ავიანზე გამოსული ახალგაზრდა კაცი სახლიდან მეწყერმა ისე ჩაიტანა, ახლა იქ მხოლოდ გადასწორებული მიწაა. ის პატიოსანი კაცი კი ვერ იპოვეს.

ქანების შლა, მოძრაობა, ზეგვი, მეწყერი ისეთი რამეა, შეუძლებელია წინასწარ გაიგო, რადგან, ამის ნიშნები არ არსებობს...

მაშველი ვერტმფრენები არ ჰყავთ და იმით ვერ უშველეს დროულად ხალხსო.

სუპერ ვერტმფრენი მიმიკოს ჰყავდა, საკუთრად, ქალბატონებს დაასეირნებდა ხან ბათუმში, ხან სვანეთში, ხან სალ, და ხან – სალ... ხან მოტეებით სვეკულანტობდა სტიქიის დროს, მეორე დღეს კი იტალიაში მალაზიებში დადიოდა მეტრიანი ნაბიჯებით და უკან დასვა მისდევდა მორჩილად, „საკვირაყოფი“, რომელიც ნავაჭრი ტანსაცმელი იყო გამოტენილი...

მინც თავს გვამადლიან.

აბა, როგორ გინდა, „ოლიგარქი“ და „კორუპირებული მთავრობა“ ხომ უნდა დაამხონ?!

ამ არამზადების ნაძარცვი რომ დაბრუნდეს საქართველოს მიუტეხი, ვერტმფრენებს კი არა, სტრატეგიულ ავიაციასაც ვიყიდით!

რამდენიმე დღის წინათ „ნაცმოძრაობის“ აქტიურმა წევრმა მითხრა: სერიოზული მზადება ჩვენთან, შემოდგომამდე ვერ მოვიცდით, დიდი გამოსვლები და პროვოკაციები არის დაგეგმილი, ხელისუფლება უნდა დაემხოსო! თვითონ არა ვარ ამის მომხრე, მაგრამ მე ერთი ვარ, ისინი მევერნი არიანო. ამ საქმეში აქტიურად არის ჩართული აშშ-ის საელჩო და ჩვენი „მიტეხი“: კვებრაშვილი, მერაბიშვილი, გახარია და რამდენიმე ჩვენი მომხრე ბიზნესმენი, რომლებიც ერთ დამახილზევე მზად არიან თავიანთი რესურსებით გვერდით დაუდგნენ ოპოზიციას და ეს ხელისუფლება ძალადობრივად ჩამოაშორონ მმართველობას, რადგან აქციებით ვერაფერს მივალწიეთო.

წარმოვიდგენიათ, რა მდგომარეობაშია ქვეყანა და ესენი კიდევ დამხობაზე, რეგულაციებზე ფიქრობენ. სამედნიეროდ, ჩვენში ძალიან მეტია ისეთი ადამიანი, რომლებსაც უკვე ყელში ამოუვიდათ ამათი ტლინკაობა, ხელისუფლება კი მშვიდად არის – ოპოზიციამ რამდენიც არ უნდა იმატებოდეს, ქართველი ხალხი მათ ქვეყნის სათავეში არ მოიყვანს, კოლექტიური ნაცმოძრაობა საბოლოოდ ჩაიძინება!

ირანდა კალანდაქი

„მატარებელი უკვე ნაპიდა“?!

მივსალაგები სოზარ სუბარის ინისიატივას, თუმცა გამოსავალი ის არის, რომ 2024 წლის არჩევნებში ხალხმა არ დაუშვას „ნაცმოძრაობა“ პარლამენტში

დაგვიანება 11 წლით... საქართველოს მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი ყოველთვის ითხოვდა ნაციონალურების გასამართლებას და ეს ერთადერთი სამართლებრივი გზად მიაჩნდა იმისთვის, რომ ქუჩის ვენდეტა არ დაწყებულყო. თუმცა წლების განმავლობაში მმართველი გუნდი ნაცების მიმართ სიტყვების „დანაშაულებრივი რეჟიმის“ სხენებასაც ვრდილობდა. ასე მოხდა 2019 წელს, როცა პარლამენტმა კენჭი უყარა „პატრიოტთა ალიანსის“ რეგულაციას, რომლითაც სააკაშვილ-მოკერას გუნდი დამნაშავე რეჟიმად უნდა გამოცხადებულიყო და წინა ხელობის სუფლებს წარმომადგენლებზე სის-

ხლის სამართლებრივი დევნა დაწყებულიყო, რასაც ხელმოწერებით საქართველოს 250 000 მოქალაქე ითხოვდა. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნულ რეგულაციას „ქართული ოცნების“ 38 წევრმა მხარი დაუჭირა, არასაკმარისი ხმების გამო რეგულაცია ჩავარდა. უფრო ადრე, 2018 წელს პარლამენტმა უკუაგდო და არ მიიღო გავრთიანება „ზვიადის გზა – უფლის სახელით“ საკანონმდებლო წინადადება სააკაშვილის ხელისუფლების „დანაშაულებრივი რეჟიმად“ გამოცხადების შესახებ იმ მოტივით, რომ ნაცების პარტიის აკრძალვა საკონსტიტუციო სასამართლოს პრეროგატივა იყო და საკონსტიტუციოს მხოლოდ მაშინ შეეძლო პარტიის აკრძალვა, თუკი იგი ძა-

ლადობრივი გზით შეეცდებოდა საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების დამხობას და ქვეყნის დამოუკიდებლობის ხელშეწყობას. 2015 წელს „თავისუფალი საქართველოს“ თავმჯდომარე კახა კუკავა „ნაცმოძრაობისთვის“ ლუსტრაციის კანონის მიღებას ითხოვდა, რაც დანაშაულებრივი რეჟიმის წარმომადგენლებს მალალი თანამდებობის დაკავებას აუკრძალავდა და, ასევე, ყოფილი სპეცსამსახურების წარმომადგენლები ვერასოდეს მოხვდებოდნენ არასამთავრობო და მედია-სექტორში. თუმცა კახა კუკავას მოთხოვნაც არ დაკმაყოფილდა.

2013 წელს „ყოფილი პოლიტპატიმრები ადამიანის უფლებებისთვის“ ეგიდით გამართული ყრილობის მოთხოვნაც არ გაიზიარა საქართველოს პარლამენტმა იმის თაობაზე, რომ რეჟიმი უნდა გასამართლდეს. დღეს კი, ამდენი ხნის დაგვიანებით, დღის წესრიგში დადგა „ნაცმოძრაობის“ დანაშაულებრივი საქმიანობის შესწავლა და მისი გასამართლება, რაც საქართველოს პარლამენტმა უნდა დაიწყოს. „ხალხის ძალის“ ერთ-ერთი ლიდერის სოზარ სუბარის ეს ინიციატივა მას შემდეგ გახშირდა, რაც როინ შავაძის სასტიკი მკვლელობიდან 15 წლის შემდეგ ნაცებმა კვლავაც დაიწყეს მტკიცება, რომ შავაძის მკვლელობა თურმე სწორი

საქციელი იყო. სუბარის თქმით, „ნაცმოძრაობის“ გასამართლება ისევე უნდა მოხდეს, როგორც ეს მოლოდინში ვანხორციელდა, სადაც საკონსტიტუციო სასამართლომ აკრძალა ოპოზიციური პარტია „მორი“ და ევროპამაც მოუწონა მოლოდინის ეს ნაბიჯი. ანალიტიკოსი ვია აბაშიძე მიიჩნევს, რომ აღნიშნული ინიციატივა არ უნდა დაუეკარგოთ „პატრიოტთა ალიანსს“, რომელმაც პარლამენტის ტრიბუნლიდან დააყენა ეს საკითხი, მაგრამ მაშინ მხარდაჭერა ვერ ჰპოვა იქიდან გამომდინარე, რომ სხვანაირი საერთაშორისო კონიუნქტურა იყო.

იხ. 7 გვ.

ნაშთი სასწრაშო დღეებს...

აგვისტოს ომის მუხაუმი არხათში
„...ვისია მწერა ესოდენ მტრული,
ვინ იპკის ჩემგან ნაფერებ უანას,
გამოდებით მე ვარ გამსკდარი გულით,
გაღმით დაცლილი სოფლები ჩანან.“

გულამოსკვნილი დასძენს ქსანდალეული, ჩვენი გამოჩენილი პოეტი მანანა ჩიტაშვილი და იქვე მწარედ ხმაინობს: „ვინ გაყო ორად სიცოცხლე ჩემი – „საზღვარს გადმოღმა“ და „საზღვარს იქით...“

იცინა, გორის მუნიციპალიტეტის საოკუპაციო გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფელ ერგნეთში, კარგად იცინა მშვიდობის ფასი, რამეთუ ომის საშინელება, – ნგრევა და მსხვერპლი, – საკუთარი თვალთი იხილეს. ნანული დოიჭაშვილიც ნაფორთხალი სოფლის მკვიდრია. 2008 წლის აგვისტოს იმ ქარ-ცეცხლში დაღუპულ, დოიჭაშვილების შვილები ოჯახის ჭარმაგმა ცოლ-ქმარმა, მშობლიური სამკვიდრო ვერ მიატოვა და შეიარაღებული მორადიორების შემოსევის დღივს გადაურჩა, მშვიდობიანი სოფელი კი დაიზაფრა.

ძნელია, ძალზე ძნელი გასახსენებლად ის განვლილი ავბედითი წელი. მარიაშობის თვე ზეობდა ცხინვალის რეგიონში, როცა როკის გვირაბიდან რუსეთის 58-ე არმიის კოლონა შემოიჭრა და გეზი ცხინვალისკენ აიღო. დე ფაქტო რეჟიმების მიერ კონტროლირებადი ტერიტორიების გარდა, რუსმა სამხედროებმა ასევე დაიკავეს კოდორის ხეობა, ფოთი, ზეგდიდი, სენაკი, ახალგორი, გორის რაიონის რამდენიმე სოფელი და საჩხერის რაიონის სოფელი პერევი.

მაშინ, აგვისტოს გარიჟრაჟზე, „აღრიღვეული ლიახვი უშედეგოდ ცდილობდა მშის თავების კვნიეს-გოდების ჩახშობას...“ „დენთის კვამლგახვეულ ლიახვისინა ქალაქში, გორის ჯავშან-სატანკო მატალიონის ოცმეთაურის – ვია რომელაშვილის ტანკი შევიდა პირველი. როგორც მამა – მურაზ რომელაშვილი აღნიშნავს, ცხინვალში, მოსკოვის ქუჩაზე, ააფეთქეს გელას ტანკი, რომელიც ძმას უკან მისდევდა. ეს ვერ გაიგო ვიამ, უკან რომ ტანკები აუფეთქეს და გააგნძელა გზა. რომელიდაც კუთხეში შევიდა და საით წავიდა, ვერავინ დაინახა. რაც შეეხება გელას, აფეთქებული ტანკიდან ამოვლია მოასწრო და იქვე შენობაში შევარდა. აღმოჩნდა, რომ იქ ოსებისა და რუსების შტაბი ყოფილა. მთელი ღამე აწამეს და დილით დახვრიტეს. ვიას შესახებ იცინა ის, რომ ტანკი ოსების მაშინდელმა თავდაცვის მინისტრმა მარანკვეიჩმა პირადად გაანადგურა...“

2008 წლის ბოლომდე ძმები უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ითვლებოდნენ, დნმ-ის ანალიზიდან გაიჩვენა, რომ ოკუპაციის ზონიდან გადმოსვენებული ჯარისკაცების ცხედრებიდან ერთი გელა რომელაშვილისა იყო. ვიას ცხედარს დღემდე ვერ მიაკვლიეს...

ცხელი აგვისტოს ომი და შინდისის ლომგულა ბიჭების, – ალექსანდრე ონიანის, ემზარ წილოსანის, ვეფხია ჯიშკარიანის, ზვიად კუპაძის, თეიმურაზ მერაბის, ილია გაბუნია, ილია შეყლაშვილის, ირაკლი ჯანელიძის, კახა კოშაძის, ლევან მელქაძის, მარლენ მარამიას, მიხეილ დვალაშვილის, ნიკოლოზ ფორჩხიძის, რომან ზოიძის, რუსლან წულაძის, ფელიქს კაკაურიძის, შმაგი კუპატაძის, – „საქმენი საგმირონი“, ყოველი ქართველის ხატება-საფიცარია, რადგანაც მათთვის „ჩვიდმეტი გული, სიკვდილისჭილი, ზარ-ჩამოკრული სამშობლო ჩემი“-ს მარად განუყოფელი ცნებაა...

მართლაც რომ მწარედ გასახსენებელია აგვისტოს ხუთდღიანი ომის ექო:

იზოლდა ხუბულური ხუთი თვე უწყვეტად ეძებდა თავის 20 წლის ჯარისკაც შვილს, რომელიც ცხინვალში ტყვედ იყო ჩავარდნილი და ცოცხალი აღარ დაბრუნებულა.

მურაზ კოშკორიძე გორის ცენტრში აფეთქდა. კასეტური ბომბის ნამსხვრევები მოხვდა და რამდენიმე ოპერაცია დასჭირდა, მაგრამ ამოდ...

ვალთა აიდარაშვილი თავის ვაჟთან ერთად ცხინვალის ციხეში აღმოჩნდა. შვილს მისივე თვალწინ სცემდნენ და აწამებდნენ. ისინი პატიმრობიდან მხოლოდ აგვისტოს ბოლოს გაათავისუფლეს.

აჩაბეთელ ნინო მორცვაძეს არასდროს დაავიწყდება აწიოკებული სოფლიდან გამოქცევისას მის უკან როგორ ფეთქდებოდნენ ნაღმები, როგორ იწვოდა და ნადგურდებოდა დიდი ლიახვის ხეობის სოფლები.

ქუთაის საავადმყოფოს სასწრაფო დახმარების ექიმს ნუნუ ჭულუხაძეს 7 აგვისტოს მორიგეობა დაემთხვა, საკუთარი თვალთი ნახა ომის სისასტიკე...

გადამთიელებმა არ დაინდეს და სახლში გამოწვეს ხეობის სამაგალითო აჩაბეთელები: ნანო მინდიაშვილი, ლევან რაზმაძე, ხოლო გიორგი (ჟორა) ზამბუციძე მეუღლის თვალწინ გამოასალმეს სიცოცხლეს...

ხუთდღიანი ომის ცეცხლში ასევე გახვეული იყო ქართლის მეთაური ქალაქი – გორი...

ერგნელი ლია ჩლაჩიძის შფოთიანი ცხოვრების მთავარი ლაიტმოტივა 2008 წლის აგვისტოს ომის საშინელებათა ამომახილი. სამშობლოსთვის თავდადებულთა არდავიწყება გახლავთ მისი მედეგობის და ოკუპაციასთან შეუნივრებელი მრძოლის მაგალითი. ამჟამად, პატრიოტი ქართველის საცხოვრისი, რუსეთ-საქართველოს ომის გამოძახილია, სადაც ნახავთ აგვისტოს ომის მუზეუმს.

საზოგადოებმა აღიარებულ-დაფასებული, გორის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ყოფილი დეპუტატის ნაომარ, დამწვარ სახლში განთავსებულ მუზეუმს დამთავალიერებელი არ აკლია როგორც ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან, ისე საზღვარგარეთის ტურისტებისგანაც.

თავადაც, სამი შვილის გამზრდელი, საამაყო დედა, ომს ტკივილის გარეშე არ დაუტოვებია. ჯერ კიდევ 1991 წელს, ქართულ-ოსური ეთნიკური დაპირისპირების ცხარე დღეებში, სამშობლოს სიყვარულით დამაშვრალი ახალგაზრდა მეუღლე ზაქრო ჩლაჩიძე, ცხინვალისგან – სნაიპერის ტყვიას ემსხვერპლა. ლიახვისპირელი მანდილოსანი აქტიურადაა ჩართული „ქალები მთელი მსოფლიოდან კონფლიქტების, მშვიდობის, უსაფრთხოებისა და საქართველოს ევროინტეგრაციის შესახებ“ მოძრაობაში.

დღევანდელ ქალთა ასოციაცია „თანხმობის“ ხელმძღვანელი იულია ხარაიშვილი: „ქალმატონი ლია ჩლაჩიძე გავიცანი ერგნეთში. მისი სახლიდან სულ რაღაც 15 წუთის გზა-სავალია ცხინვალამდე. ომის მერე, საკუთარ დამწვარ სახლში აგვისტოს უმწავესი დღეების ამსახველი მუზეუმი მოაწყო. ნატყვიარი თუ ნაღმებით დაზიანებული კვლავების ფონზე, ფოტოები ახლო წარსულში, თვალწარმატაცი სოფლის ნგრევის შედეგებს გვახსენებს. იქვე, შეუპოვარი მანდილოსანი ომის უმძიმეს ეპიზოდებს მოგვითხრობს...“

ერგნეთის აგვისტოს ომის მუზეუმის დამფუძნებელმა, დინსეულმა მამულიმევილმა ლია ჩლაჩიძემ, ჩვენთან სა-

უბრისას გულისტკივლით აღნიშნა, რომ „წელს, ფიზიკური ტრავმის გამო, დაირღვა შეიღწილიანი საალდგომო რიტუალი. ველარ მივედი საოკუპაციო ხაზთან – მავთულხლართებთან, ველარ დავანთე სანთელი იქით დარჩენილი მიცვალელებების სახელებზე, რომლებიც კარგა ხანია, გველოდებიან. ველარც წითელი კვერცხები და „პასკა“დავტოვე, ტიტებსა და ნარცისებთან ერთად, ველარ დავანთე თათლის სანთელი „აკრძალულ“ მწვანე ღომებზე...“

„უფლის შეწევნით, მალე აიძლებმა ეს შიშის მომგვრელი მავთულხლართები და მონატრებული სიყვარულით მივალთ ახლომელთა საფლავებთან...“

„კიდევაც ვნახავ ვაზაფხულს...“ გამარჯვების მაცნედ დაიგუგუნებს დედო ზარი, ადგილის დედა მიუხმობს და ივერიელთა ძირძველი შემკვიდრენი ზარ-ზეიმით დაუბრუნდებიან დეთისმშობლის წილხვედრ მამულებს, – წინაპართა კერას!

როზარტ ოდიკაძე,
საქართველოს ჟურნალისტთა შემოქმედებითი კავშირის ცხინვალის რეგიონული ორგანიზაციის თავმჯდომარე, რესპუბლიკის დამსახურებული ჟურნალისტი.

შინდისი ლიახვთან არაგვალნი ყვირიან!

მე უთვისტომო და გარეწარი
თქვენ გაგისხენებთ და დავლონდები.
ბ. ტაბიძე „შინდისის ჭაღრიანს“

გაცოცხლდნენ წინაპართა სულები,
გაოცდნენ ყველანი ამ ქაოსთან.
არც – არა რომ უკვირდა სრულებით,
ერეკლე მეორეც კი გაოცდა.

კითხულობს ვალაკტიონ ტაბიძე,
ჭადრის რომ აშრიალდა ფოთლები:
შავი ზღვის რომ ბინადრობს ნაპირზე,
ნეტავ აქ რა უნდაო ფოთელ ბიჭს?!

ცრემლები სდის თორნიკე ერისთავს,
ლიახვთან არაგველნი ყვირიან,
აქ მოჰკრავ ხიშთიაშვილ სელიმს თვალს
და ვაჟას ბახტრიონელ კვირიას.

მოჰყვება გორის ციხე სიმონ დიდს,
მოსულა გორგასალი მშვილდისრით.
ამბროსი ხელაია სინოდის
სხდომას აქ ატარებს, შინდისში...

ქართველი მეტროლები გარეწარს
შეასკდნენ დღეს მკერდების ქუხილად.
სიკვდილმა აქ რომ კალო გალევს,
ისეთი ჯერ არავის უხილავს.

აქამდე ბოლის გორგალს ვითმენდი,
ვერავინ გამოფყავი ლაშქარში.
გმირების პანთეონში ჩვიდმეტი
ივანებს შინდისელი ვაჟკაცი.

ჯემალ ინჯია

ღირსება არის ის, რის ბამონ პატივს სცემენ ენლო-ბიან და ერთგულეპენ პიროვნებას, პიროვნებათა ჯგუფს, მის, სახელმწიფოს. კლიერა შეიძლება, ღამიორცილოს მასზე უფრო სუსტი, მაგრამ ის ვერ შესძლებს, მისი პატივისცემა და ერთგულეა მოიპოვოს.

ღირსება აღამიანის რაიმე უპირატესობა კი არ არის ეიორა აღამიანის მიმართ, არამედ პიროვნების გნეობრივი მღვობარეობის არსებითი შემაღლებელი ნაწილია, რომელიც განსაზღვრავს მის ადგილსა და უნქმსიას ამ სინქვეშეთში და მისაღვი სხვა აღამიანების ღამოკი-ღებულების შინაარსსა და ხარისხს.

ჯეშმარტივი პიროვნებისთვის ღირსების აყრა, ან ღა-კარგვა სიკვდილის ტოლფასია. ღირსებააყრილი აღამიანი ვერ იტყვის, „ღირსება კი ამყარებს, მაგრამ...“ არავითარი მაგრამ ასეთ ღროს არ არსებობს!

ასეა, მას შემდეგ, რას აღამიანის წინაპარი ველუ-რობიდან გამომდინარე და სოციალურ არსებულ იქნა.

ღირსება

სენა-ტარმინი „ღირსება“ ხშირად ის-მის ყოველდღიურ მეტყველებაში, ტელე-ეკრანებშიდანაც, სახელმწიფო ტრანსმისი-დანაც: „ღირსეული კაცი“, „უღირსი საქ-ციელი“, „ეროვნული ღირსება“ და ა. შ. ამას რომ ვისმენ და ვაკვირდები, ძალიან მეჭვჭვება, რომ ამის მთქმელთა დიდმა უმ-რავლესობამ იცოდეს, რა არის ღირსე-ბა და რა – უღირსებობა.

ლომი ცხოველთა მეფედ არის მიჩნეული, მას ეს ტიტული თვითონ კი არ მოუპოვებია, არც მო-უპარავს და, ისე მგონია, რომ თვითონაც არ იცის, მეფედ რომ თვლიან. აღამიანებმა უწოდეს მას მეფე, რადგან მისი საქციელი ძალიან ჰგავს ღირ-სეული კაცის საქციელს, რითი? იმით, რომ სა-ნადიროდ რომ გამოდის, ღრიალავს და ამით ამცნობს ცხოველთა სამყაროს, სანადიროდ გა-მოვლივარო. კიდევ რითი, იცით? არავისთან მრძო-ლაში უკან არ იხევს, რადგან არავინ მიაჩნია თავის ღირსეულ მეტოქედ! მხოლოდ ღამთან ჭიდილში შეიძლება დაიხიოს უკან, თორემ აფთრების ათ-საეული რომ შემოერთყას გარს, შეაკვდებდა და უკან არ დაიხევს, არ გაიქცევა. მეფეა და მეფე მხოლოდ ღირსეული უნდა იყოს. ასეა ეს და ყო-ველ ღირსეულ კაცს თავისთავი მეფე უნდა ეგ-ონოს იქ და იმ საქმეში, სადაც არის და რასაც აკეთებს, მით უფრო, თუ სხვათა წინამძღოლია და მათი მედი აზარია.

აღამიანურ სამყაროში ასეა: ღირსეულ კაცს არა მარტო მოყვრები, მტრებიც პატივს სცემენ, თუ რა თქმა უნდა, ის მტრები ღირსეული აღ-ამიანები არიან. ღირსეული კაცები უღირსებო-ებთან არც მეგობრობენ და არც მტრობენ. ღირ-სეული კაცი უღირსებთან არანაირ ურთიერთო-ბაში არ შევა, ისევე, როგორც სიბინძურეში ამ-ოველებულ საგანს ხელში არ აიღებს.

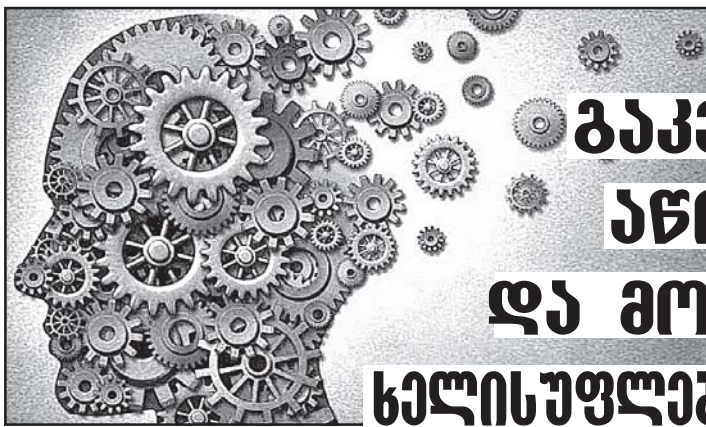
სახელმწიფო მართავს მხოლოდ ღირსეულ კა-ცებს ხელეწიფებთ, რომლებიც არც სხვის, თუნდაც მტრის ღირსებას ხელყოფენ და არც სხვისგან მოთმენენ ამას.

ჩვენი წინაპრები ღირსეული აღამიანები იყ-ვნენ და მტრებიც ღირსეული ჰყავდათ!

ცოტენ დადიანის გმირობის ამბავი ყველამ, ასე თუ ისე, იცის, მაგრამ გაიხსენებ მაინც: კოხ-ტასთავის მეთქმელები რომ დაატყვევეს მონლო-ლებმა, დანაშაული რომ ელიარებინათ, წელზევით გაამძვლეს, თავიდან წაუსრეს ზურგზე და თავა-რა მხეში დაყარეს მოედანზე. შეთქმელების მო-ნაწილე ცოტენ დადიანი ვერ დაიჭირეს, რადგან იგი დასავლეთ საქართველოში იყო გადასული უკვე და მონლოლთა ხელი იქ ვერ მისწვდებო-და. თანამზრახველთა დატყვევებისა და წამების ამბავი რომ შეიტყო, გამობრუნდა და წამებულე-ბთან მივიდა, ზურვი გაიმძვლა, თავი იცხო და მათ გვერდით დაწვა: თუ ამ უდანაშაულო ხალხს სჯით, მეც დამსჯეთ, რადგან იმ თავყრილობა-ზე მეც მათთან ერთად ვიყავი და ცუდი არაფ-ერი განგვიზრახავსო.

ამ ეპიზოდს ასე გვასწავლიდნენ სკოლაში და ასეა ახსნილი ისტორიის სახელმძღვანელოებ-ში დღესაც: ცოტენს მამაცობითა და თავდადე-ბით მოხიბლულმა მონლოლებმა დაუჯერეს ცოტენს და შეთქმელები გაათავისუფლეს.

მონლოლები ასეთ გულუმრკვილოები რომ ყოფილიყვნენ, ისტორიაში ერთ-ერთ ყველაზე დიდ იმპერიას კი ვერ შექმნიდ-ნენ, რომელიც შემდგომში რამდენიმე უძ-ლიერეს მონლოლურ სახელმწიფოდ ჩამო-ყალიბდა, ცოტენს საქციელით კი არ მოტყუ-

ღირსეული ანდელი და მომავალი ხელისუფლებების

ეგულა ის მონლოლი ნოინი, მეგობრისადმი მისი თავდადება დააფასა, რადგან ღირ-სეული მეომარი იყო თვითონ, ამის თაობაზე შოთა ნინიანიძემ შესანიშნავი ლექსი და-წერა, რომლის ერთ ფრაგმენტს აქვე შე-გახსენებთ: „...გმირა ცოტენ, მაგრამ არ დავივიწყებთ სახელადრეჯილი გმირი მონ-ლოლი, ვაჟუაყობის და თავდადების უბად-ლო მტოდენ“.

მეფე დემეტრე მეორე დიდი სახელმწიფო-ებრივი საქმიანობით არ გამოირჩეოდა, მაგრამ, როდესაც მონლოლებთან დადებულ, რაღაც პი-რობის შეუსრულებლობის გამო, „ოქროს ურდოში“ დაიბარეს, სადაც უეჭველი სიკვდილი ელოდა, არ გაქცეულა და დასავლეთ საქართველოს მიდებში არ შეუფარებია თავი, რადგან იცოდა: თუ „იქ“ არ გამოცხადდებოდა, საქართველოს ააოხრებდნენ მონლოლები. წავიდა და თავი დადო საჯალა-თო კუნძულზე, როგორც ერის ღირსეულ მეთაურს შეეფერებოდა, მონლოლებიც ღირსეულად მო-ექცნენ და არ აუოხრებიათ საქართველო!

ღირსეული ქართველები მხოლოდ წარსულში კი არ გვყავდნენ, ჩვენს დროშიც იყვნენ და არიან დღესაც, ორი ქართველი ქალის, ორი თამარის საქციელი უნდა გავიხსენო უთუოდ. ეს ამბავი კასპის რაიონის სოფელ ახალქალაქში მოხდა და დღესაც ლეგენდასავით ახსოვთ დიდი და პატარა თამარის ისტორია ახალქალაქელებს.

დიდ სამამულთა მამედ ერთ კარგ გო-გოსა და მიტის ერთმანეთი უყვარდათ, შე-უღლებმა ვერ მოასწრეს, ომი დაიწყო, მი-ჭი ჯანში გაიწვიეს, იქიდან დედამ მოსწე-რა, დედი, მე და თამარს ერთმანეთი გვიყ-ვარს, ჩამოვალ თუ არა, მამინე ცოლად შევიერთავ და შენ მანამდე მარტო რომ არ იყო, თამარი ჩვენსა გადმოიყვანე და ერთად იცხოველო. მიჭი დედისერთა იყო და ამიტომ ორმა თამარმა ერთად დაიწყეს ცხოვრება. ომის მიწურულს სოფელი დედა მთად, თამარის ვაჟი უგბო-უკვლოდ და-იკარგაო. ორმა თამარმა ისევ ერთად გა-ნაჯიქეს ცხოვრება, მიჭის დანაშაულები ან-დერძად მიიჩნიეს და იმითომ!

გავიდა ხანი და 80-იანი წლების დასაწყის-ში უფროსმა თამარმა საფრანგეთიდან „და-

კარგულ“ შვილის წერილი მიიღო: დედი, ომის ბოლოხანს ტყვედ ჩავვარდი, საფრან-გეთის ტერიტორიაზე მომათავსეს ტყვეთა ბანაკში. იქ ერთი ფრანგი გოგო გავიცანი, ომის დამთავრების შემდეგ ცოლად შევიერთე, ამდენ ხანს ვერ დაგიკავშირდი, სახიფათო იყო, ახლა შენთვის ვიზავ გავაკეთე, შენი ჩამოსვლის ნებართვაზე მივიღე, ყველაფე-რი გამოგზავნილია და გელოდებით.

ამასობაში „პატარა“ თამარი სოფლსა-ჭოს თავმჯდომარე გახდა, ცხადია, არ ცხატხვოდა და „დიდ“ თამართან ერთად ცხოვრობდა, როგორც მისი „ომში დაღუ-პული ვაჟის ქვრივი“. როგორ მოიქცა „პა-ტარა“ თამარი, რომელიც თავის „დედა-მთილ“ დიდ თამართან თითქმის ოცი წელი ცხოვრობდა! დიდ თამარს უთხრა, „წადი, დედა, ერთადერთი შეილი ცოცხალი გა-მოვიხიდა და შეილიშვილებსაც და მასაც ერთად ჩაეხუტე“...

არაო, „დიდმა“ თამარმა, ჩემი შვილი შენ ხარო, ის შვილი ოცი წლის წინ გამო-ვიტოვე და გუშინდამდე სულ გულში ვტი-როდიო. ასეც შეუთვალა იმ თავის „გადარ-ჩენილ“ შვილს!

ამას შვილა ღირსება, რომელიც არც „მო-იარისი“, არც ძალით „წაირობვის“. ეს მხო-ლოდ ზნეობრივი მღვობარეობაა!

აბა, შენ რომ მეგობარ სახელმწიფოდ მიგაჩნია, იმის ხელისუფლება თუ აბუჩად გიკვდებს, თავ-ზე გასკორავენ, რა ემბაკა გათქმევიანა, მე მას-თან ცალმხრივ მეგობრობას გავაგრძელებო. შენ ან მეგობრობა არ იყო, ან ისეთი ღირსებადაკარ-გული ხარ, სახეში შეფურთხებულის მოწმენდი-საც კი გეშინია; ამის შემდეგ გინდა, რომ შინა-ურები და უცხოები პატივს გცემდნენ და რიდი ჰქონდით შენი?! მეტი არ აუღია გვერდები სა-ქართველოს მტრებს!

ისე, კი, ვინც არ იცის, რა არის მეგობრობა და მომავლში პოლიტიკოსობას აპირებს, იცოდეს, რომ ცალმხრივი მეგობრობა, ან პარტნიორობა არ არსებობს. მეგობრობა და პარტნიორობა ორივე მხრიდან ერთგულებასა და პატივისცემას გულის-ხმობს. ერთი კაცი თუ მეორე კაცის ერთგული და დიდი პასუხისმგებლობით არის გამსჭვალუ-ლი მისადმი, იმ მეორე კაცს კი სულაც ფეხებზე

ჰკიდია იმ პირველის ინტერესები და სურვილები, მაშინ ამას მონობა ჰქვია! მონა ვალდებულია, ბატონის ერთგული იყოს, ორგულობისთვის კი სიცოცხლით აგებს პასუხს. ეს თუ არ იყო, ხალ-ხის წინამძღოლი და ხელისუფალი ვერ იქნები. ცოტა ხნით შეიძლება, მოატყუო ხალხი, მისი ერთი ნაწილი მაინც, მედმივად მოტყუება შეუძლებე-ლია. არ შეიძლება, არ გამოჩნდეს კაცი, რო-მელიც საჯაროდ იყვირებს, ჩვენი ხელისუფალი (ან ხელისუფლება) მონააო, (მონობა კი უზნე-ობის ყველაზე გამოშვლებული მაგალითია!). ამ-ას არცერთ ხელისუფლებას არ ვუსურვებ, რადგან ღირსების მქონე აღამიანების მასობრივი აღმუო-თების შეჩერება ძებორციელს არავის ძალუქს. არა და, ღირსებააყრილი აღამიანები საქარ-თველოში უღირსებებზე ათასჯერ მეტია...

მეგონი ისინი არიან, რომლებიც ამასწინათ მშვიდობიანი მარშით გამოვიდნენ იმ უზნეობის აღსაკვეთად, რომელიც ლტოლ ფესტივალის სა-ხელით უნდა ჩატარებულიყო ლისის ტმის მიღა-მოებში. ვაჟა-ფშაველას ძეგლიდან დაიწყო მსვლე-ლობა ღირსეული ქართველების წარმომადგენ-ლების ათათასობით აქტივისტმა. ხელისუფლებამ ლისის ტმის მიდამოებში პოლიციელთა უარეცე-დებურ რაოდენობას მოუყარა თავი, მაგრამ შინაურ თუ გარეულ უზნეობას და მათ გარეწარ პატ-რონ წამქეზებულეს, კოვში ნაცარში კი არა, პირ-დაპირ უნიტაში ჩაუვარდათ! როგორც ცხონე-ბული ვახტანგ ხარჩილავა იტყობა: „უხმოლო ლა-ქანს“, ამჯერად ღირსებააყრილი ხალხისა-გან შექმნილი პოლიცია დახვდა და ხელი არ შეუშლიათ სიბილჩისა და სატანისტური შამაშის (არა ფესტივალის, არამედ შამაშის!) აღკვეთა-ში. „უხმოლო ლაქანმა“ ღირსეული ქართველებისამ აღკვეთა იმ დღეს დიდი ეროვნული თავს ლა-ფის დასხმის საშიშროება და უდიდეს სირცხვილს ააცილა საქართველო კავკასიის ხალხთა თვალში.

რატომ დასჭირდა ხალხს ქუჩაში მასობრი-ვად გამოსვლა ეროვნული ღირსების დასაცავად? ამ 30-40 წლის წინ ხომ ვერაფერი წარმოიდგენ-და ამას? დიახ, მაგრამ დღეს იმ ქვეყანაში, რო-მელიც ჩვენს მეგობრებად მივიჩნიეთ და რომ-ლისკენაც ჩვენს ხალხს ექანებინა პროპაგანდით, სამართლებრივი აქტებით, აღამიანის უფლებე-ბის დაკვიის ყალბი საშაბით, მაგშვთა უფლებე-ბის სატანური შინაარსით, კონსტიტუციური ნორ-მატივებითაც კი, გამეფებულია ისეთი რეალობა, რომელიც შექმნილია ნე-სონეგებია ჩამოყალი-ბებული: უზნეობა ზნეობად ითვლება, სიცრუე-ჭმ-მარითება, მონობა – თავისუფლებად, ფაშიზ-მი-დემოკრატიად, უეცობა – სიბრძნედ და ას-ეთ რეალობას ნერგავენ ჩვენშიც. პირველ ყოე-ლისა, ვინაშას და სადაურობას ავიწყებენ ახ-ალგაზრდობას, მოყვარეს მტრად წარმო-უჩენენ, მტრს მოყვარედ, ოჯახს ძალადობის მექანიზმად უსახავენ, მშობლებს შვილების აღზრდის უფლებას ართმევენ, მასწავლებლის ავტორიტეტს მიწასთან ასწორებენ, გაუკულ-მართებული სექსუალური ცხოვრება ორი-ენტაციითაა, არწმუნებენ ამ უმედურებაში.

ხელისუფლებამ რაო? ხანდახან გული არ უთმენს და აღმუთოდება ხოლმე, მაგ-რამ, როგორც კი სტრატეგიული ბოსი (თუ

პანტანო ხმალაქი: სრულიად პროპორციული არჩევნების არითმეტიკა

საპარლამენტო არჩევნებამდე წელიწადზე მეტი დრო დარჩა, მაგრამ პოლიტიკურმა პარტიებმა გადაწყვეტის პროცესი დაიწყეს. ცნობილია, რომ ყველაზე მსხვილმა ოპოზიციურმა პარტიამ „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ „სტრატეგია აღმაშენებელთან“ ერთად შექმნა პლატფორმა და გამოიკვეთა კონტურები მინიმუმ კიდევ ორი მიზიდულობის ცენტრის შესახებ.

კერძოდ, საუბარია ყოფილი პრემიერ-მინისტრის გიორგი გახარაის მიერ დაფუძნებულ პარტიაზე „საქართველოსთვის“ და „ლელოზე“. როგორც განიხილეთ, მიზანია, „არ დაიკარგოს“ არც ერთი პროდასავლური ოპოზიციური ხმა, რადგან 2024 წლის არჩევნები სრულად პროპორციული სისტემით უნდა ჩატარდეს 5%-იანი საარჩევნო ბარიერის პირობებში. სხვა საკითხებთან ერთად, სწორედ 5%-იანი ბარიერიცაა ოპოზიციური, განსაკუთრებით მცირე პარტიების გამოწვევა და პასუხისმგებლობაც, არ „დაიკარგოს“ საარჩევნო ხმები, რომელთაც ჯამურ სურათში შესაძლოა, გადამწყვეტი როლი ითამაშონ.

ინფორმაციისთვის: როდესაც სუბიექტები

ვერ ლახავს საარჩევნო ზღურბლს, მისი ხმები პარლამენტში შესულ პოლიტიკურ ძალებს შორის ნაწილდება მათ მიერ მიღებული ხმების პროპორციულად. სწორედ ამას უწოდებენ „დაკარგულ ხმებს“. მაგალითად, თუ ზღურბლს მხოლოდ ორი სუბიექტი გადალახავს „დაკარგული ხმების“ დიდ ნაწილს პირველ ადგილზე გასული პარტია მიიღებს და შესაძლოა, ერთპარტიულად შეძლოს მთავრობის ფორმირება, რისთვისაც მინიმუმ 76 სადეპუტატო მანდატია საჭირო.

„იმისთვის, რომ ერთმა პარტიამ ვერ შეძლოს მთავრობის ჩამოყალიბება, აუცილებელია, ამ პარტიამ იმაზე მეტი ხმა არ მიიღოს, რამდენიც, „დაკარგული ხმების“ გათვალისწინებით, მისცემდა მას 76 მანდატს. რიცხვებში ეს სხვადასხვაგვარი კომბინაცია შეიძლება, იყოს. მაგალითად, თუ პირველ ადგილზე გასული პარტია ხმების 45% მიიღოს და დაკარგული ხმები თუ იქნა მხოლოდ 8% (ანუ სხვა ზღურბლგადალახულმა სუბიექტებმა ჯამში მთავრობის 47% მიიღეს), ამ შემთხვევაში 45%-იანი პარტია ვერ მიიღებს 76 მანდატს – მას 74 მანდატი ექნება, ხოლო დანარჩენ პარტიებს ჯამურად – 76 მანდატი ექნებათ და კოალიციაზე შეთანხმების შემთხვევაში მთავრობის ჩამოყალიბებას, ნაცვლად პირველ ადგილზე გასული პარტიისა, თავად შეძლებენ. ხოლო თუ პირველ ადგილზე გასულმა პარტიამ 45% მიიღო, მაგრამ დაკარგული ხმების რაოდენობა იქნება 9% ან 10%, მაშინ ეს

პარტია მიიღებს 76 მანდატს. შესაძლოა, პარტიამ მხოლოდ 30% მიიღოს, მაგრამ „დაკარგული ხმების“ ხარჯზე მაინც შეძლოს მთავრობის ჩამოყალიბება“, – განმარტავს „აქცენტთან“ საარჩევნო არითმეტიკას კონსტიტუციონალისტი ვახტანგ ხმალაქი და დასძინს, რომ ყველაფერი იმაზე იქნება დამოკიდებული, რამდენი ამომრჩეველი გადაწყვეტს საკუთარი პოლიტიკური პოზიციის საარჩევნო უბანზე დაფიქსირებას.

კერძოდ, ხმალაქის დაკვირვებით, „ქართულ ოცნებას“ და „ნაციონალურ მოძრაობას“ ჰყავთ მეტ-ნაკლებად სტაბილური ამომრჩეველი, რომლებიც არჩევნებზე მუდმივად დადიან, მხვეპი კი პასიურობენ. თუ ოპოზიციის შეძლებს ორპოლუსიანი პოლიტიკური სისტემის გარღვევას და მოქალაქეებისთვის ალტერნატივის (ან ალტერნატივის) შეთავაზებას, რამაც შესაძლოა, გაზარდოს საარჩევნო უბნებზე აქტივობა, იზრდება შანსი, ოთხმა ან ხუთმა პოლიტიკურმა სუბიექტმა გადალახოს საარჩევნო ზღურბლი და მცირე იყოს „დაკარგული ხმების“ რაოდენობაც:

„ამიტომ არის მნიშვნელოვანი, ზღურბლგადალახული სუბიექტების რაოდენობა გაიზარდოს, ამ შანსს კი ზრდის არჩევნებზე მისული ბევრი ამომრჩეველი. ენ-ს და „ქართულ ოცნებას“ (როგორც საარჩევნო პრაქტიკა აჩვენებს) განანტირებული აქვთ ზღურბლის გადალახვა, დანარჩენ სუბიექტებს კი დასჭირდებათ იმდაგვარად ჩამოყალიბება, რომ შეამცირონ „დაკარგული ხმე-

ბის“ რაოდენობა“. ამ პროცესში ცხადია, საკუთარი პასუხისმგებლობა ეკისრება თავად ამომრჩეველსაც, რომ გაიაზროს პარლამენტის ფორმირების სპეციფიკა და მიიღოს სწორი გადაწყვეტილება:

„ერთი რამ აქსიომაა – საარჩევნო უბანზე არმისული ამომრჩეველის ხმა, ფაქტობრივად პირველ ადგილზე გასულთან მიდის, ყოველ შემთხვევაში, ამ ხმების დიდი ნაწილი – ასეთია არითმეტიკა, როდესაც იანგარიშება მანდატების რაოდენობა მიღებული ხმების მიხედვით.“

კერძოდ, როგორც ვკვლევთ ადასტურებს, მინიმუმ 50% ამომრჩეველის პოლიტიკური პროცესისადმი ნიჰილისტურად არის განწყობილი. ცხადია, ვის მისცემს ხმას კომპრომისულად ასეთი ტიპის ამომრჩეველი, მტკიცებით ფორმაში ვერ ვიტყვით, მაგრამ მაალაია შანსი, რომ რომელიმე ოპოზიციურ ჯგუფს. ასეთ შემთხვევაში კი ის შეამციროს მმართველი გუნდის მიერ მიღებული ხმების ჯამურ წილს, გაზარდოს შანსს, მეტმა პარტიამ გადალახოს საარჩევნო ზღურბლი, შესაბამისად, ნაკლები ხმა „დაიკარგოს“. იგივე პრინციპი მუშაობს საარჩევნო მიუღებელი გაფუჭების შემთხვევაშიც.

„ამდენად, უბანზე არმისული ამომრჩეველი, მისდა უნებურად, სწორედ პირველ ადგილზე გასულს ეხმარება. ამიტომ, „არც ერთი პარტია არ მომწონს და არჩევნებზე არ მივდივარ“, სწორი დამოკიდებულება არაა“, – აჯამებს ხმალაქი.

30 წელია ხელისუფლებების გადაგდება მტერზე გამარჯვებაა, საქართველოში ლგბტ ნერბი პერ გაიხარებს!

მთავრობისადმი, კუტურათა, იდეოლოგიითა და პირისპირების უმწვავეს პერიოდში უხდება საქართველოს თავის გადაჩენისთვის მრძოლა, სამწუხაროდ, ამ გზაზე ქართველი ხალხის მტერი, თავად ქართველი ხალხია, ანუ ის ნაწილი, რომელიც პატრიოტიზმისა და დემოკრატიის საბაზით, პარტიების, არასამთავრობოების, ლგბტ და სხვათა სახით, შეუთვ კოალიცია ჩამოყალიბდა, როგორც იართი დამკვეთის – აშშ, რუსეთის ხელში გადატრიალების თუ რევოლუციითა მოწყობისთვის!

30 წელია ამით სისხლიანი ფულით პირადი ცხოვრება მოაგვარეს. 6 მილიარდი, რომელიც ამითთვის აშშ-მ დაახარჯა, ქართველ ხალხს უნდა აბღვეინონ, არადა, რომელი ფაზნიკა-ქარხანა ამერდა ამ ფულით? თუ დემოკრატიის შენეობაშია ჩაგვეშვლენ – მივიღოთ ნეოთაშიში საკავშირის მანდის სახით, რომლის პოლიტიკურ რეანიმაციასაც აპირებენ ჩვენი სტრატეგიული პარტნიორები. მთავარი ამოცანა რუსეთთან ომია, უკრაინა გახდა დამნაშავე „ნაცივის“ თავშესაფარი, რომლებიც, თითქოს იქიდან იმრძვიან საქართველოსთვის და რუსებს ანადგურებენ. არადა, რა დღეში ჩავარდა გვირი უკრაინელი ხალხი. რომელსაც მხოლოდ იარაღით ეხმარებიან და მიზნად უსახავენ რუსეთის იმპერიის განადგურებას, ეს მაშინ როცა თავად აშშ, ნატო თუ ევროპა უფრთხის მასთან ომს. უკრაინას კი აზრობდებენ უკანასკნელ ჯარისკაცამდე, რათა რუსეთი დაასუსტონ. მაგრამ რამდენად უსაფრთხოა ყველაზე მძლავრ ატომურ ქვეყანასთან ასეთი თამაში. რუსეთი ყველაფერზე წამსვლელია, იქნებ ჯობდა უკრაინისთვის ნეიტრალიტეტის შენარჩუნება და ამ ერთი სამხედრო ბაზისთვის არ გადაეყლებინათ მსოფლიო. მაგრამ ომი ამათთვის კრიზისის დაძლევის გზაა. ფარულ მიზნებს ფარდა უნდა ახადოს 21 საუკუნეში. აშშ-ს შევემონებოთ წყალი შეუდგა – მსოფ-

ლიო იცვლება, ქვეყნები ვითარდებიან, აშშ გვემა – დაასუსტოს რუსეთი და თავისი გზა იპოვოს ამ ცვლილებებში, ნათელია. მაგრამ ამ ცვლილებებში ჩვენ რა ვქნათ, რით ვუვლოთ თავს ამ პატარა ქვეყანაში, რა გზით ვიაროთ, ამ გზაზე ახალი წინაღობა გაჩნდა ნეოთაში-ისტური ლიბერალიზმის სახით, რომელიც წალევეით ემუქრება საუკაცნო ღირებულებებს და ეს ხდება ადამიანის თავისუფლების საბაზით. მათი იდეოლოგია – წიგნები თუ ფილმები, ინტერნეტი, ლეთის გზოები და სოლომ-გომორია, რაც საქართველოს საბოლოოდ მოუღებს ბოლოს! ერთი ისედაც არ მრავლდება, ახალგაზრდები საზღვარგარეთ გარბიან. ქვეყანაში უცხოელების დიდი ნაკადი შემოდის და მალე ვიქნებით დემოკრატიული უმცირესობაში, საქართველოს ღვთიური გზა თუ გადაარჩენს, გზა ჯვარცმისა და გარდაუვალი აღდგომისა. ჩვენი ისტორია საგსეა მოწამეთა ცხოვრების სასწაულებრივი მაგალითები. რაც შეეხება ევროპულ გზას, უკვე იგრძობა ქრისტიანობის დაისი, ასევე, რაც შეეხება ევროპულ კეთილდღეობას, ჩვენც ვეჭვობოდა, რომ არა 30 წელიანი შინაომები, შური, მტრობა, დაუნდობლობა და კორუფცია. რეალურად შევხედოთ მოვლენებს, გავარჩიოთ მტერ-მოყვარი. გავერკვეთ, რა უნდა ევროპას თუ ამერიკას. ომით განადგურებულ უკრაინას არ იღებენ ნატოში და ჩვენ რისი ან ვისი იმედი?

ეს ომი, ადრე თუ გვიან დამთავრდება, ჩვენ ძალიან გვიწავს უკრაინის გამარჯვება, ეს იქნება გარდატეხა მსოფლიო პოლიტიკურ ცხოვრებაში, მაგრამ თუ იგი დამარცხდა, რუსეთი ევროპასაც და საქართველოსაც მოადგება. კონსტიტუციაში ხომ მთავარი მიზნად ნატოა გასვლა დგებული. ქვეყანაში არც ამერიკის და არც რუსეთის მხარე არ უნდა დაიჭიროს. თავისი გზით უნდა იაროს. ჩვენ, უპირველესად შინაური პოლიტიკური ცხოვრება უნდა დავალაგოთ. არაფორმალური მმართველობა, ორივე ძალას თან ახლავს და ერთმანეთის ლანძღვაში გადის

დრო. „ოცნება“ ეროვნულობასა და კონსერვატორობას იზრავებს, მაგრამ ვერ იღებს კანონს ლგბტ პროპაგანდის წინააღმდეგ, რადგანაც ვერ მიიღო კანონი აგენტურის შესახებ. ეს აშშ-ს აგენტურაა. ამდენი მოლაპარაკე არცერთ უპოქაში არ ყოლია ქვეყნისა. ხალხის გაჭირვება იყო და არის რევოლუციების საბაზი, რაც ხელს უშლის ქვეყნის ევოლუციურ განვითარებას. ეს უნდა ჩვენს მტრებს, რათა იბატონონ. ქუჩიდან მოსული ადამიანები, პარტია კიარა ხელისუფლებისთვის მებრძოლი სახელდახელოდ შეკრებილი ჯგუფია. 30 წელია ვართ გადამწყვეტი ეტაპის მოლოდინში, თუმცა, სულ შეცდომებზე ვიარეთ. არ ამართლებდა ჩენი არჩევანი, ამიტომაც გვიწევდა მრძოლა ხელისუფლების შესაცვლელად. ქვეყანა ცხოვრობს არჩევნებიდან არჩევნებამდე...

სახელმწიფო ასე არ შენდება. „ნაცივი“ წუხან ხალხის გაჭირვებაზე. მათი ტელევიზიები გვარამბას განთავისუფლებას შეიძობენ და სააკაშვილის განთავისუფლებასაც ითხოვენ. საქართველოს მედი ახლა მართლაც ქართველი ხალხის გადასაწყვეტი. რად გინდა ტერორიზმის ქართველების გარეშე – ეროვნულობის, ქართველი ხალხისთვის, რწმენისა და ღირსების გარეშე. ღვთის გარეშე ადამიანი მხეცია და ლიბერალური თავისუფლება ინსტიტუტად დაიყვანს.

2024 წლის არჩევნები ახალი ეროვნული ძალების არჩევნები უნდა იყოს, სახელმწიფოებრივი არჩევნები, ეთორობების და პიროვნული სიმპათიების გარეშე. ივანიშვილმა სააკაშვილის რეჟიმის დამხობით დიდი საქმე გააკეთა, მაგრამ საბოლოოდ მაინც რჩება თავსატეხად ეს ვითომ ოპოზიციური ძალა, ემიგრანტებს უნდა

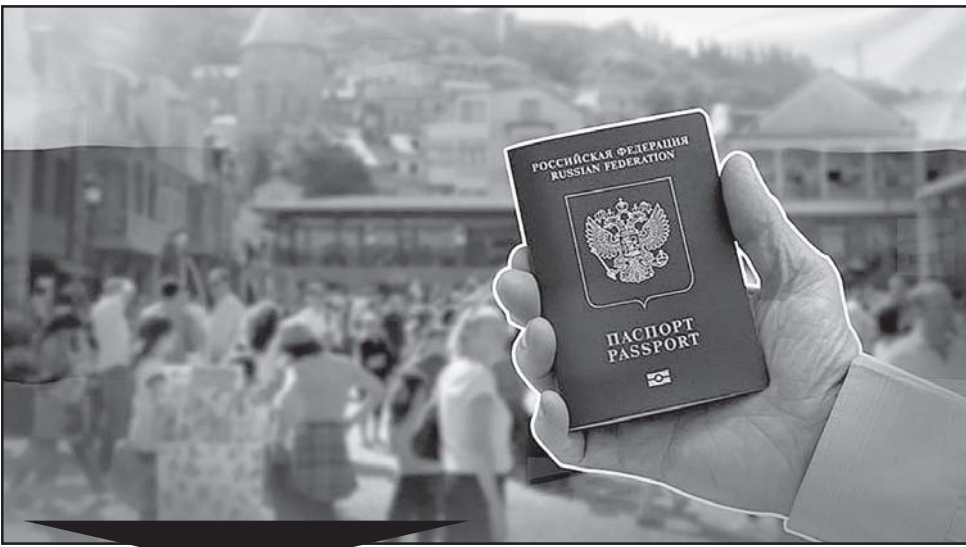

მიეცეთ არჩევნებში მაქსიმალურად ჩართვის საშუალება. ეს ქვეყანა მათი გადასარჩენია. სამწუხაროდ, ტელევიზიების უმრავლესობა, ისევე ნაცრუეიმს ემსახურება, უნდა დამთავრდეს გრიგოლია-თარგამაძის მედიების რევოლუციური მისია.

ვინც დღეს „ნაცივის“ გვერდით დგას, უნდა ხედავდეს სისხლიან ვალებს და გამარჯვებულ ქართველობას. არადა, ესაა ქვეყნის დალატი – თვალს ხუჭავდ ნეოთაშისტურ წარსულზე. არ შეიძლება ის უკავშირდებოდეს ევროპულ მომავალს და დემოკრატიასა და პროგრესს. მათ ხომ ყველაფერი გაუყიდეს ქვეყანას ქარხანა-ფაბრიკებით დაწყებული, პორტებით დამთავრებული. 30 წელია კარგად მუშაობს ლოზუნგი რუსი მტერია. ახლაც უნდათ გამოიყენონ პატრიოტული მუხტი. არ შემოუშვეს საკრუიზო გემი სოჭიდან კიდევ ერთხელ საქვეყნოდ მოიჭრეს თავი...

ევროპული სახელმწიფოს მედი 12 პუნქტზე ყოფილა დამოკიდებული, სადაც მთავარი მოთხოვნა ნაც-ქოცების შერიგებაა, ხალხი და მისი ყოფა მეორეხარისხოვანია, არადა, ვინ არიან ესენი ხალხის ხმის გარეშე? ეს ძალა უნდა გამოიყენოს მან, საზღვარგარეთ კი არ უნდა გარბოდეს, პირიქით ისინი უნდა გარბოდნენ, ვინც ხალხს სიყალბესა და ვიოტურულ მედნიერებაში აცხლებენ, ვითონ მილიონების მეპატრონენი არიან და ხალხის არც სულიერი და ფიზიკური მდგომარეობა დიდად არ ადარდებთ. ადამიანები სიღარიბეს ეჩვენებენ და ეს დასასრულის დასაწყისია.

ზურაბ აბრამოვი
ფოტო. ბაუ: 568 41 71 58

როგორ აისახა საქართველოში რუსეთის მოქალაქეების მიგრაციული ექსპანსია

საქართველოში, რომელსაც ბოლო პერიოდში მასშტაბური რუსული იმიგრაციის წამდინებელი ტალღა დაატყდა თავს, ხშირად გვიხსენებენ შემთავრებულ განცხადებებს ამ „შემოსვლის“ შედეგად სახელმწიფოსთვის შექმნილი საფრთხეების თაობაზე. ვინაიდან სოციალური კვლევების მონაცემები იმის შესახებ, თუ როგორ აისახა ეს პროცესი ჩვენს ქვეყანაზე, ჯერ არ არსებობს, გვიჩვენებს, დავეყრდნობით საზოგადოებისა და პოლიტიკოსების აღქმას.

მედიკალი პარტია და მისი მხარდამხრები მოგვიწოდებენ, მითარხონ დრამატიზმს მოვხვებით, რაღაცადაც მითარხონ, მაქსიმალური ხელშეწყობის რაიმე აქვთ ამოქმედებული და აკავდნენ უკვე, კრემლის და მასსახარად, ქართველ ხალხსა და ოპოზიციას რუსების მიმართ ლაპის ქანთრეობაში აღანაშნულავენ. თავის მხრივ, ოპოზიციის და მისი მხარდამხრები თვლიან, რომ პროცესმა უკვე საბოლოო მასშტაბს მიაღწია – და რუსეთის მოქალაქეებისთვის მძალადობის გასაქმების, მათ შორის უშიგო რაიონის გადასვლის საპილივლოგრაფი მითითებებს.

შეიძლება, ამ შემთავრების საფუძვლიანობა სამ ძირითად ჭრილში – ეკონომიკურში, დემოგრაფიულსა და კულტურულ-ედიუკაციურში განვიხილოთ.

საქართველოს მოსახლეობა ამ დროისთვის, ოფიციალური ინფორმაციით, დაახლოებით 3,7 მლნ-ს შეადგენს. უკრაინის ომის დაწყების შემდეგ ქვეყანაში გადმოზარდებული რუსეთის მოქალაქეების ზუსტი რაოდენობა უცნობია, თუმცა საყოველთაოდ მიღებული საექსპერტო შეფასების თანახმად, იგი დაახლოებით 120 ათასს უტოლდება. რუსების ძირითადი ნაწილი ორ ქალაქში – ზღვისპირა მათისა და დედაქალაქ თბილისში დაიდო ბინა. ორივეში მათი წარმოდგენილობა შესამჩნევია გახდა, მაგრამ მათუმი, შეიძლება, ითქვას, რუსეთის მოქალაქე უკვე მეტწილად ბეგრია. საქმე იმაშია, რომ თუ მილიონიანი თბილისის ძალუქს, მიგრანტების გარკვეული რაოდენობა „მოინდობს“, 120-ათასიანი მათუმი-თვის ეს გაკვირვებით რთულია. თუმცა ამ ეტაპზე რუსული მიგრაცია, რომელიც მოსახლეობის სრული რაოდენობის დაახლოებით 3-4%-ს უტოლდება, მთლიანობაში, არ წარმოადგენს იმ დონის საფრთხეს, რომელიც დემოგრაფიულ სურათს რადიკალურად შეცვლიდა.

რაც შეეხება კულტურულ-ედიუკაციურ ჭრილს, კერძოდ, იმას, შეუძლია თუ არა „რუსული მისი“, ქართველებს იდენტობა წარუთავს, ეს აშკარად „ითიდან გამოყოფილი“ ფაქტორია. მსგავსი საგვალალო გეგმები ხომ რუსული იმიგრაციის მიერ საქართველოს სახელმწიფოებრიობის თითქმის 200-წლიან ანექსიას (ძალისმიერი გასაძვლებითურთ), ანუ ხისტი რუსიფიკაციის ორ საუკუნესაც კი არ გამოუწვევია და ახლა რატომ უნდა გვემინდოს ამის?! ქართული კულტურა საკმაოდ თვითმყოფადია და თვითმხარი, ამდენად, ქართული ეთნოსის (საერთაშორისო საზოგადოებაში) მცირე პოპულაციის მიუხედავად, იგი არათუ არ ქრება, ვითარდება კიდევ. ასე, რომ საქართველოს ნამდვილად არ ეშუქნება გადაქცევა არც რუსეთად, არც თურქეთად და მთელი ეს შფოთვა უსაფუძვლო განგვიადგება.

ყველაზე სერიოზული ფაქტორი, რომელიც რეალურ შემთავრებას შეიძლება, იწვევდეს, ეკონომიკური და პოლიტიკური ექსპანსიაა. საქმე ისაა, რომ საქართველო-

რუსებს ტროას ცხენის როლის შესრულებაში ხელი უნდა შევუშალოთ!

მი გადმობრდნენ ის ადამიანები, რომლებსაც სხვადასხვა მიზეზით რუსეთის დატოვების სურვილთან ერთად, ამის ფინანსური შესაძლებლობაც გააჩნდათ. ჩვენმა ქვეყანამ ამით შესაძლებელი ეკონომიკური სარგებელი მიიღო, რომელიც, მათ შორის, ეროვნული ვალუტის კურსზეც აისახა: ლარი აშშ დოლართან მიმართებაში 2022 წლის მარტის 3,4-ლარიანი მინიმუმიდან ამჟამინდელ 2,6 ლარამდე გაიყარა; 2022 წელს რეალურმა ეკონომიკურმა ზრდამ 10,1% შეადგინა, მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში – 7,7%. და მართალია, ზრდის მაჩვენებლებზე სხვა რიგი ფაქტორების გეგაუღენაც უნდა ავიღოთ სათვალავში, მაგრამ მიგრანტებმა მასში უდავოდ წონადი წვლილი შეიტანეს. რუსეთის მოქალაქეები იჯარით იღებენ და ყიდულობენ მიწებს, ფულს ხარჯავენ საგაჭრო ცენტრებსა და მარკეტებში. მოსახლეობის ზრდა არა დახმარების მიმდებარე, არამედ სასარგებო მქონე საშუალო კლასის ხარჯზე მთლიანობაში, პოზიტიურად აისახა ეკონომიკაზე. მაგრამ ეკონომიკის გამოცოცხლების ფონზე თითქმის ყველაფერი გაძვირდა – საკვები პროდუქტებიდან უძრავ ქონებამდე, რაც საკუთარ თავზე უპირველესად, ადგილობრივად დიდმა ნაწილმა იგრძნო.

გამოდის, რომ საქართველოს რუსების დიდი ნაკადის შემოდინების გამო, ერთი შეხედვით, არაფერი აქვს საინფრედიო. მაგრამ ეს – მხოლოდ ერთი შეხედვით.

აქ უპირაინა, გავიხსენოთ აფხაზეთის დე ფაქტო ლიდერ ასლან მუხანაის ამასწინანდელი პასაჟი: იგი მიულოდნულად კომპლიმენტებად დადივარა მათუმი მიმართ, იმ კონტექსტში, რომ ამ უკანასკნელმა განვითარებებში სოხუმი გადაუსწრო... დაიხ, ეს ფაქტია, თანაც უკვე არაერთი წელია, საყოველთაოდ ცნობილია. მაგრამ მუხანაის კომპლიმენტი სხვა რამეს ემსახურებოდა, უპირველესად – აფხაზეთში მოსკოვის მიერ ინციდენტული „აპარტამენტების შესახებ“ კანონის მიღების ლობირებას, რომელიც პირდაპირ კავშირშია რუსულ ექსპანსიასთან.

27 აპრილს, აფხაზეთის ქალაქებისა და რაიონების ადმინისტრაციების ხელმძღვანელებთან შეხვედრაზე მუხანაის ისაუბრა, მათ შორის, რუსული ინვესტიციების აუცილებლობაზე, იმის, რომ ამ ფულით უნდა განხორციელდეს აფხაზეთის მჭიდრო განაშენიანება... მან უამბო შეკრებილთ, რომ პირადად დაგვამხარ (როგორც ჩანს, ადმინისტრაციების რიგ ხელმძღვანელებთან) მათუმი აპარტ-ოტელების ფორტები უცხოური ინვესტიციების სარგებლობისთვის სურს.

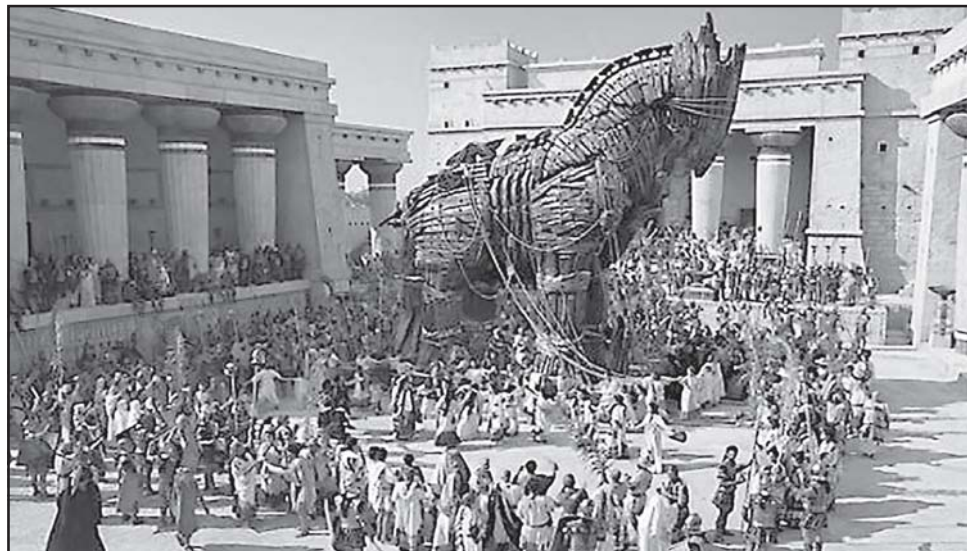
მოსკოვი რუსეთის მოქალაქეებისთვის აფხაზეთში მიჩნისა და უძრავი ქონების შექმნაზე მოქმედი საკანონმდებლო აკრძალვის გაუქმების მისაღწევად დიდი ხანია, იღვწის. ბოლო პერიოდში ამ მხრივ სოხუმიზე გეგნოლა მრავალჯერადად გაძლიერდა. მოსკოვმა მოახერხა სოხუმის „დაყოფილება“ რუსეთისთვის 80 ჰა მიწის გადაცემაზე მიჭინობაში, სადაც ადგილობრივი საზოგადოების მიერ რუსული ანკლავის – „მოსკოვი რაიონის“ მოწყობას გეგმავს. გარდა ამისა, დასასრულს უახლოვდება იმ კანონის მიღებასთან დაკავშირებული ეპოპეა, რომელიც მოსკოვის სოხუმი რუსეთის მოქალაქეებისთვის 30 ათასი აპარტამენტის აშენების შესაძლებლობას მისცემს. ამასთანავე, მოსკოვმა თვალს დაადგა რეგიონის ყველა სტრატეგიულ აქტივს – უნივერსიტეტს, ენერჯეტიკას, აეროპორტს. ნათელია, რომ აფხაზეთი თავისი 240-ათასიანი („ოფიციალური“ მონაცემებით) მოსახლეობით რუსების მსგავს ნაკადს ვერ გაუძლებს. მხოლოდ აპარტამენტების მომავალ 100 ათას რუს მფლობელზე რომ ვისაუბროთ, ყველა მათგანი, უდავოდ, აფხაზეთის პოტენციური „მოქალაქე“ და აღწე თუ ვიან, მოსკოვი ამ საკითხს

გადაჭრით დააყენებს. მაგრამ მათ გარდა, მთელს აფხაზეთში კიდევ მრავალი ათასი რუსი გადასახლდება, – მინების შემდინებით დაწყებული, მშენებლებითა და სხვა ტექნიკური სპეციალობების წარმომადგენლებით დამთავრებული, ასევე პენსიონალი, რომელიც სამომავლოდ აეროპორტს, ენერჯეტიკას, იგეგვ ტურიზმს მოემსახურება... და ყველა მათგანიც განაგრძობს მიიღებს აფხაზეთის „მოქალაქეობას“.

მნიშვნელოვანია, აღინიშნოს, რომ ყველა პროექტი აფხაზეთში მთლიანად რუსული ფულით იგეგმება, მაშინ, როდესაც მათუმი, რუსი მიგრანტების დიდი ნაკადის მიუხედავად, ტურიზმისა და მშენებლობის სფეროებში ადგილობრივი ინვესტიციები და პენსიონალი სტანდარტები, ბუნებრივია, მსგავს პირობებში მათუმი და სოხუმის შედარება არააულორეტულია. და მერწმუნეთ, მსგავსი ტემპებით სოხუმი ძალიან მალე, სულ რამდენიმე წელიწადში გადაიქცევა რუსულ ქალაქად, საუკეთესო შემთავრებაში – დიდ სოფად, თუმცა უფრო სავარაუდოა, რომ ადღენად, რადგან რუ-

გმს, შეეგეონ ქართულენოვან მენიუსა და აზრებს, სახელმწიფო ენაზე მომსახურებას... გაჩნდა საკმაოდ აქტიური რუსული ქოთინები – ერთგვარი ექსტრემიზმიანი ანკლავები, რომლებიც განსაკუთრებით, განდგომილად ცხოვრობენ. ჩამოსული რუსების ამჟამინდელი – დემოგრაფიული თვალსაზრისით ასატანი რაოდენობის პირობებშიც კი ახალმა ემიგრაციამ უკვე გამოიწვია გარკვეული პრობლემები საყოფაცხოვრებო დონეზე: საყოველთაოდაც ცნობილი რუსებში გამჭადარი ჩვევა, ყველას თავს ახვედრენ რუსულ ენასა და საკუთარ ქვევით ნორმებს, ისევე, როგორც მათი მხრიდან ინტერნის, ხშირად კი პატივისცემის არარსებობაც მიიღობ ქვეყნის კულტურისა და ცხოვრების წესის რაციონალური ელემენტების მიმართ, მათი სწრაფა, ყველგან ნერვონ კანონისადმი უპატივცემულობა და კორუფცია, რომელსაც, რომ შკითხთ, თავად გამოეცნენ რუსეთიდან.

უნდა აღინიშნოს, რომ ჯერ-ჯერობით საქართველოში რუსი მიგრანტების ინტერესები უმთავრესად მქონე და საშუალო მიზნის შემთავრებად და მათ მიერ საქმიანობის ამა თუ იმ სფეროსა და ეკონომიკის „სტრა-

სეთი არსად არასოდეს არაფერს ააშენებს იმაზე უკეთესს, რაც საკუთარ ზღვისპირა დედაქალაქ სოხუმი გააჩნია.

მაგრამ დავეზრუნეთ ვითარებას, რომელიც რუსულ მიგრაციულ ექსპანსიასთან დაკავშირებით საქართველოს არაოპტიმიზმულ ტერიტორიაზე ყალიბდება. სახელმწიფო – ეს უპირველესად, არა ეკონომიკური ზრდის მაჩვენებლებია, სახელმწიფო ენა, შინძი, ღერძი ან თუნდაც სპორტი, არამედ ერთ ტერიტორიაზე მცხოვრებ ადამიანთა ერთობა, მათი ემოციური კავშირი ქვეყანასთან, მის კულტურასთან და რაც მთავარია, თავად ადამიანური რესურსის ხარისხი. სწორედ ადამიანებზე დამოკიდებული ეკონომიკური ზრდაც, პოლიტიკური სტაბილურობაც, სწორედ ისინი იცავენ და ავითარებენ ქვეყნის კულტურასაც...

და თუ საქართველოში რუსული ნარკოტრეფიკის ზრდას აღნიშნავთ რუსეთის ხარისხის პრობლემა შევხვდებით, დაინახავთ, რომ რუსეთის მოქალაქეთა შიში რაოდენობას თუ აინტერესებს საქართველო რუსეთისგან განსვალკვავით, რომორც დამოუკიდებელი სახალხოფროთაქვის ისტორიითა და კულტურით. მათი შინაგონობისთვის, მათ შორის ე.წ. ლიბერალური „ტსუოპისტიმისა“ კი საქართველო – ეს კვლავინდებურად ყოფილი კოლონიის, რომელიც მათ „მთერი აღნიშნის“ როლი შეუქმნათ, „იბშირით“.

დაიხ, აქ მათ მოსწონთ კვრძემები, კლიმატი, სიმღერები და ცეკვები, მაგრამ ყოველთვის როლი იმაოვნებთ ქართული ენა. მათ არ მოსწონთ, როცა რუსეთის ფაბსტურ სახელმწიფო მიიჩნევენ. ისინი არ აღიარებენ აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის ოკუპაციას, აღიზანებთ ქართული საზოგადოების მიერ უკრაინის მხარდაჭერა, უკრაინული დროებით, რუსული ენის არცოდნა ან ცუდი ცოდნა, გზებსა და შენობებზე რუსულენოვანი ამრების, ასევე კონკრეტული – წმინდა რუსული სერვისების არარსებობა. – რუსებს ხომ ძალიან უნდათ, მათთვის აქ ყველაფერი „შინურული“ იყოს – „როგორც რუსეთში“... კიდევ მეგრები რამ არ მოსწონთ. ამასთან, რუსეთის მოქალაქეები აქტიურად ავითარებენ საკუთარ მიზნებს და, რა თქმა უნდა, უპირატესად თანამემამულეებს ასაქმებენ, რაც ხშირ შემთავრებაში ადგილობრივთა გალიზინებას იწვევს. განსაკუთრებით – როცა საქმე მომსახურების სფეროს ეხება. ადგილობრივებს უწევთ, პირდაპირი მნიშვნელობით აძალიან რუსეთის მოქალაქე-

ტეგიულ“ დარგებში მონოპოლური პოზიციის მიღწევის საფრთხე არ შეიძინება. მაგრამ მადა, როგორც ცნობილია, ჯამაში მიდის.

ამასთან, საქართველოს ეკონომიკა სწრაფი ტემპებით, სულ უფრო მეტად ხდება დამოკიდებული რუსეთზე, რაც თავისთავად, ქვეყანას უადრესად მოწყვლადად აქცევს. უკრაინის ომის ფონზე ორ ქვეყანას შორის ვაჭრობის მნიშვნელოვანი ზრდა შეიმჩნევა: 2021 წლის იანვარ-ივნისში რუსეთთან საგაჭრო საგაჭრო ზრუნებ 730 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, 2022 წლის იანვარ-ივნისში – 964 მლნ, 2023 წლის პირველ ნახევარში კი – 1,271 მილიარდი.

გამოდის, საქართველო სულ უფრო მეტად ხდება დამოკიდებული რუსეთთან ვაჭრობაზე, თავად ქვეყანაში კი ამ დროს ყალიბდება საკმაოდ სერიოზული რუსული თემი. მსგავსი ორმაგი ეკონომიკური დამოკიდებულებიდან პოლიტიკურად კი ერთი ნამოციე აღარაა. ამასთან, ვაჭრები თუ არა საზოგადოებრივი მიგრაციის ახალი ტალღები და თუ რუსების სადღესიოდ არსებული რუსეთთან ერთმნიშვნელოვან გამოწვევად არ წარმოიჩინდება, ეს არ ნიშნავს, რომ ასე იქნება საზოგადოებრივი. მით უფრო, როცა ჩვენი ქვეყნის კანი ბოლომდე ღიაა – საქართველო რუსეთის მოქალაქეებისთვის უვიბო ქვეყნად რჩება.

სხვათა შორის, შესაძლოა, სწორად ავაში მდგომარეობა მიხვდეთ იმისა, რომ რუსეთის მოქალაქეების უდიდესი ნაწილი პირადად არ აღნიშნავს საქართველოს სუვერენულ დამოუკიდებელ სახალხოფროთ. შესაბამისად, ამ პროცესის პოტენციურად დასწრებას აღარ შეიძლება და დროა, გომეგის მიღვა დინფოს.

საქართველოში მასშტაბური რუსული წარმოდგენილობა ჯერ მხოლოდ წელიწადნახევრისაა და არაფერ იყოს, როგორ მოიქცევიან ახალი მიგრანტები სამომავლოდ – შევედგება თუ არა რუსული თემი ტროას ცხენის როლის შესრულებას, როგორც ეს უკრაინაში, ბალტიისპირეთის ქვეყნებში და გერმანიაშიც კი მოხდა. თუმცა სახელმწიფო სწორედ იმისთვის არსებობს, რომ იდეალურ წარმოდგენაში, მუდამ ფხიზლობდეს და ამასთანავე, ვითარდებოდეს, მიმეხს აყოლის ნაცვლად.

რაჟდენ ქაჯანია

შოთა რუსთველის უკვდავ „ვეფხისტყაოსანს“ მხრებზე თავდობილია ლამის მთელი სიმღერების მთავარი.

ჯერ კიდევ ჭაბუკი ჩაება იგი პოემის ტექსტის სრულყოფისათვის მრძოლაში და ეს საშური საქმე ახლახან განასრულა „რუსთველოლოგიური კრიტიკის“ ორი მობრძოლი ტომის გამოცემით.

წიგნიდან წიგნამდე გულდასმით ვაღვინებდი თავს თავდადაკლებული რუსთველოლოგის მუხლჩაუხრელ რუდუნებას და ამ ნაშრომების წაკითხვამ ერთხელ კიდევ დამარწმუნა, რომ პროფესორი მურმან თავდიშვილი თანამედროვე რუსთველოლოგთა შორის უპირველესია.

ღმარს იგი ახლა შავლავა ოფლაგა-დამდინარე თავის უანგარო ნაღვანთან და თავიანთ შავლავა თავს, რომ ჯარ-მაგამ მავლავარმა ქართველთა უპირველესი ნიგნისა და მისი ავტორის ნიგნა თავისი ღმირი ვალი უპირველია.

დავწერე, მოხიბდა-მეთქი, და ვიგრძენი, რომ ეს სიტყვა წარსულისაკენ მექაჩება, ამიტომაც აქვე დავძენ, რომ იგი დღესაც ცენზურით სდარაჯობს „ვეფხისტყაოსნის“ ყოველ სტრიქონს და პოემის გამყალბებლებს რისხვად ევლინება.

მაინც რა იყო ეს გზა და ვისგან სჭირდებოდა რუსთველს დაცვა?

ჯერ იყო და XII-XIII საუკუნეების გზაგასაყარზე შექმნილი ეს გენიალური პოემა ჩვენი ისტორიის „ოქროს ხანაში“ ისე მიჩნეოდა, რომ ეპოქის მემკვიდრეობა თვალსაჩინოვებდა ვერ მოხვდა. ვარდუა მკითხავის დონეზე ვიცით პოემის ავტორის ბიოგრაფია. ამოდ დაშვრენე სახელგანთქმული ფილოლოგებიც.

რა სამსალა ასე უღმირებლმა უამბა რუსთველს ისეთი, რომ თითქმის მისი თანამედროვე სპარსელი პოეტების ფერდობისა და ნიგნის განჯევის ბიოგრაფიები მისის მისხამდე ვიცით, ხოლო რუსთველი ისე დაუძვრა ისტორიას ხელიდან, რომ დიდი ხნის შემდეგ მისი ღვათებრივი სახე პალესტინის ქართული ჯვრის მონასტრში იხანე დამსკვლისა და მასშივე აღმარების გიგანტურ ფრესკათა ფერხითი სპეტაკითა დაწეროს მხოვესის სახით ამოტივტივდა და ისიც რეზუსული წარწერის ამარა: „ამის დამხატვას შოთას შენდოს ღმირთმა, რუსთველი“. ძნელად გაიგებ, შოთა რუსთველია ფრესკაზე დახატული თუ ინკოგნიტო რუსთველი მადლობას უხდის მხატვარს.

მერე იყო და, სანამ ვახტანგ მეექვსის ძალისხმევით „ვეფხისტყაოსანს“ მისი ნაწილობრივ გადამარჩენი სტამბის საღებავი ეღივრებოდა, იგი კეთილშობილი გადაამწერლების ხელი აღმოჩნდა, ხოლო ზოგ კალიგრაფს, რომ იტყვიან, სული სძლედა და გადაწერის დროს ან რედაქტორების შინი მოუვლიდა და უზადო ქმნილებას თავისი „მოკლე ჯეკით“ შეკვეც-შემოკვეცდა ან, რაც უფრო უარესი გახლდათ, თავის ნახევარს ჩაუმატებდა. მერე მოვილოდნენ მეცნიერები და ამ ჩამატებლებს მოფერებით „ინტერპოლაციონებს“ შეარქმევდნენ. რაკილა ეს მეცნიერები (რომელთაც ამ სტრიქონების ავტორი დიდ პატივსაცემს) ნიჭითა და გაქანებით ცა და მიწასავით შორს იდგნენ გენიალური რუსთველისაგან, „ჩამატებულთაგან“ ზოგ სტრიქონს მაკადალო ოქროდ მიიჩნევდნენ, ზოგ კი ცხვირამბუებით განზე მოისროდნენ.

უფრო მაგარი კი ის ვახლდათ, რომ მეჯითი ტექსტოლოგები ზოგჯერ ნაბან წყალს ბავშვსაც გადააყოლებდნენ ხოლმე.

ასე და ამრიგად, ყოველად უსაბუთოდ და უსამართლოდ განდევნეს „ვეფხისტყაოსნიდან“ ფენომენალური „კარვის კალთა ჩახლართული ჩავეჭრა-ჩაუქარაბავე, ყრმისა ფერხითი მოვეკიდე, თავი სვეტსა შევუტაპი“. ასევე „ვეფხისტყაოსნის“ ძუძუს მოწყვეტილი აღმოჩნდა

„მოვიდიან შესამკობად ქვეყნით ყოვლნი სულიერნი: კლდით ნადირნი, წყალშიც თევზნი,

ზღვით ნიანგნი, ცით მფრინველნი, ინდო არამ-საბერძნეთით, მაშრიყნი და მადრინელინი, რუსნი, სპარსნი, მოფრანგენი და მისრეთით მეგვიპტელნი“.

ხომ ნაფიცი აკადემიკოსები იღვწოდნენ რვაას ორმოცდაათი წლის გენიოსის დასახმარებლად, რათა „ვეფხისტყაოსანი“ ცრუკალმოსანთა ხელყოფისაგან გადაერჩინათ, მაგრამ ახლა შეიძლება თამამად გავიმეორო: ბევრი მათგანი ამოდ დაშვრა. „საწუხ არს ესე!“

რადა შორს წავიდე, ვერც „ვეფხისტყაოსნის“ ტექსტის დამდგენმა აკადემიურმა კომისიამ გაუწია პოემას ღირსეული სამსახური. მის მიერ 1988 წელს გამოქვეყნებული „ტექსტი“ ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს.

სალიტერატურული პრესაში დროდადრო იგავდა-გოდა მურმან თავდიშვილის ნაწილობრივი „ვეფხისტყაოსნის“ დამახინჯებათა ნიშანდობა. ამ ნაწილობრივსაში რამ უმარგამადაა ზარბაზ: ავტორის ნიგნისაგან, ტექსტის ფაქტობრივად ცოდნა და გომიერი სიტყვებით (ანუ მ.წ. ავტორიტეტითა ნაზარების ფაქტობრივად თავიანთი მოკლეპირობის კრიტიკა).

თუ „აკადემიკოსებს“ მურმანის „წიგნები“ და „წიგნები“ თავდაპირველად ნერვებს უშლიდა, მერე და მერე შიგადაშიგ ირკვეოდა, რომ ეს „ახალგამოჩენილი“ მეცნიერი მართალი ყოფილა.

რუსთველოლოგიური კრიტიკის ეპოპეა

მაღალმეცნიერულმა კოპორტამ მურმან თავდიშვილის კეთილშობილური სურვილი მაშინ ირწმუნა, როცა რუსთველოლოგიური მეცნიერების ჰორიზონტზე გამოჩნდა შვიდასკვერდიანი ნაშრომი „ვეფხისტყაოსნის დაფანტული სტრუქტურა“ (1991 წ.).

ამ წიგნით მურმან თავდიშვილმა „ვეფხისტყაოსანს“ დაურუნა 60 უსამართლოდ, უსაბუთოდ განდევნილი სტროფი და, რაც მთავარია, პოემის აბსოლუტურად ორგანული ნაწილი – „ინდო-ხატაელთა ამბავი“.

ახალგამოცემულ ორტომეულში მოთავსებული გამოკვლევების სტილი ღრმადმეცნიერული და პოლემიკურია. ავტორის კოლეგებს ეკამათება მაგალითებით, საქმიანად, მათი ღირსების შეცნობითა და შენარჩუნებით; ეკამათება გაუნაჩხლებლად და ცდილობს, ლოგიკის რკინის კანონებით დაუმტკიცოს ობიექტური ჭეშმარიტება.

რაც შეეხება პოლემიკას, აქაც ზომიერია მკვლევარი, თანაც უნდა დავსძინო: იგი თვით მრძადდება ჩინებული მოქართულე და გახმაურებული მწერალი (ავტორია რომანებისა „კვისარი“, „ფილოუსი“, „რეპეტორი“, „მშვენიერი გეგმა“) და სრულიად ბუნებრივია, რომ მისი ერთობ ორიგინალური წერის მანერა გაჯერებულია ხატოვანი თქმებითა და შთამბეჭდავი პასაჟებით.

აქ მხოლოდ რამდენიმე მაგალითს მოგაწვდით:

1. 3. მარგველაშვილს რომ აკრიტიკებ, მკვლევარი წერს: „ერთი ქვეთავის სათაური ისევე გაურკვეველია, როგორც ვითარების სახე – ღამით“ (I, 778).

2. „მასამაძე რუსთველოლოგიაში მახათივით შეიჭრა, ოლონდ ამ მახათის ბოლოში ძაფი არ აღმოაჩნდა. ამიტომაცაა, ვერც ვერაფერი გახდა „ვერული“ (I, 137).

3. „იმედია, ამ გაკრიტიკებისათვის მ-ნი გრივერ ფარულადა არ გამინაწყენდება, წყლიდან ჭერებზე ამოგდებული კალმანებით არ ასხმარტალდება, მით უფრო, თუ გაიხსენებს ერთ უურნალში დაბეჭდილ ჩემს უფროსებს: აგებს ომში დამარცხებული, თორემ კამათში დამარცხებული იგებს, რაკილა თავის ცოდნასა ზრდის“ (I, 168).

4. „ყველა, ვინც კი ამას წაიკითხავს, გაგზუნდება, გასახტავდება, რადგან გამოკვლევამ აქ ისე შავი ბოლი ამოუშვა, გეგონება, რომის პაპი ვერ აურჩევიათ და ყომრალი კვამლიც ამას მოასწავებს“ (II, 143).

5. „მე განსაკუთრებით მენიანა ავტორის საშუალო ტერმინი მოხრობელი ინტანცია. ხომ მაგარია?! დიახ, მაგარია, რადგან ერთი რუსული სამეცნიერო ტერმინის უმადრუკი და უგერვილო თარგმანია. ამიტომაც გამოვიდა ასტეროიდ მუა-მუასავით უფორმო და საშინელი“ (II, 455).

დარბაისლური მეცნიერულ-მხატვრული აზროვნება მაშინაც არ ტოვებს ორტომეულის ავტორს, როცა ამკარა უვიციობას ან ფაქტების გაყალბების მცდელობას წააწყდება. აქ ჭეშმარიტების დასაბუთებას შეეწევა ხოლმე უკომპრომისო მოკამათის თავშეკავებული მრისხანება. ეს სრულიად სამართლიანი და გულის მოსახიბნი ტენდენცია კრიტიკოსის სჯას ამკარად ეტყობა პარმენ მარგველაშვილის, ზურაბ კვიციანი, ელგუჯა ხინთიბიძის, ალექსი ჭიჭარაულისა და ფელიქს კურცვაილის შესახებ თხრობისას.

მე, ერთი მკითხველი, მურმან თავდიშვილს ამ შემთხვევაშიც აბსოლუტურად ვეთანხმები.

ამა, როგორ გინდა მშრალი გონებით, ირონიისა და სარკაზმის თვინიერ იმსჯელო „მეცნიერზე“, რომელიც ირანში გამოშავალ რუსულენოვან ელექტროჟურნალში თავს ნებას აძლევს, მკითხველს ასეთი „სიბრძნე“ შესთავაზოს:

„შოთა რუსთველი მხოლოდ და მხოლოდ ნიჭიერი მთარგმნელია სპარსული პოემისა „ვეფხისტყაოსანი“ და არა ავტორი“.

ამ ოპუსის ავტორის გონებრივი სიმეცე იმდენად არ მაკვირვებს, რამდენადაც ირანელ მეცნიერთა დუმილი ამ გამონათქვამზე. ყველა-ყველა და მათ ხომ მშვენივრად უწყიან, რომ არავითარი „ვეფხისტყაოსანი“ არ არსებობს სპარსულ (და არა მართო სპარსულ) ლიტერატურაში არც პოეტური და არც პროზაული სახით.

სამწუხაროდ, სარეცენზიო წერილის ფორმატი ნებას არ მძლევს „რუსთველოლოგიური კრიტიკის“ ამკარა მეცნიერულ ღირსებებზე უფრო ვარცლად ვისაუბრო, თუმცა არ შეიძლება ხაზი არ ვაგუსვა იმ გარემოებას, რომ მკვლევარს ღრმად შეუსწავლია ვაუა-ფაველასა და ზეიად გამსახურდიას რუსთველოლოგიური წილსვლები და ორტომეულს მეცნიერულ ღირსებას მატებს ორი მრწინივალე გამოკვლევა:

„ვაუა-ფაველა – როგორც რუსთველოლოგი“ და „ზეიად გამსახურდი – რუსთველოლოგი“.

შემოთ აღვნიშნე, მურმან თავდიშვილი სიტყვის ოსტატია-მეთქი და ამის დასამტკიცებლად თუნდაც წერილთა სათაურებისათვის თავისი გადავლემაც იკმარებდა:

მაგალითად: „ამანოში რა გინდობდათ?“ „უწვერული წვეროსანი?“ „დავთრები დაბნევიათ“, „გაუხსნელი ტექსტობრივი პარამეტრები“, „გაჭენებული ცხენიდან დანახული“, „სანამ ამიგო გამიგებდეს“, „ყმაწვილი აღარ ხუმრობს“, „არა ოდენ წადილითა ერთითა“, „ჩაგარდნილი კლავიში“, „მგლოვიარე ქარავანი“, „როგორ გაძარცვეს ვეფხისტყაოსანი“, „დამნეული ქარავანი“ და სხვ.

ჩემი უფალი დასკვნა ასეთი გახლავით:

თანამედროვე საქართველოს უმეტეს მედისა და ისტორიული პერიპეტების გადაშენებულ რუსთველოლოგიური მეცნიერება, რომელსაც უკანასკნელ წლებში განვითარებდათა გამო არაერთი მეცნიერი (ფიზიკოსი და გონებრივადაც) გამოაკლდა, ერთგვარად გააცოცხლა პროფესორ მურმან თავდიშვილის „რუსთველოლოგიურმა კრიტიკამ“ (ტ. I, ტ. II). ამ ორტომეულმა ცხადყო ორი რამ: პირველი ის, რომ რუსთველოლოგია არსებობს და ფილოლოგიის ამ ურთულეს სფეროში დღეს მურმან თავდიშვილი პირველკაცობს; მეორე დასკვნა ის გახლავით, რომ „ვეფხისტყაოსნის“ ტექსტის სრულყოფისათვის დღესაც უამრავი, მართლაც რომ ხელდასაკაპიწებელი სამუშაოა შესასრულებელი და ეს საქმე ნათელი გონებისა და სუფთა ხელის მქონე მწერალ-მეცნიერებმა უნდა აკეთონ (და არავითარ შემთხვევაში რუსთველოლოგიაში ოდენ ენთუზიასმის იმედზე შემოხეტებულმა დილეტანტებმა).

„ვეფხისტყაოსნის“ საგოლოო ტექსტის დადგენის საპროექტო უფრო აჩქარავს ის გარემოება, რომ მაშინ, როდესაც ეს სტრუქტურა იწინებდა, დღესაც კომპიუტერული ტექნოლოგიის გამო გამოცხადდა უფრო მაღალი ხარისხის რუსთველის პოემის გენეტიკური ტექსტის გავრცელება და ეს უფრო მაშინ, როცა უკვე 2016 წელს პირველად გამოქვეყნდა პოემის სრული ტექსტი (მ. თავდიშვილის რედაქციით).

რევაზ მიშვილიძე,
რუსთველის პრემიის ლაურეატი

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF GEORGIA

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია

GEORGIAN ACADEMY OF AGRICULTURAL SCIENCES

შოთა რუსთველის ეროვნული საკვანძო ფონდი

SHOTA RUSTAVELI NATIONAL SCIENCE FOUNDATION

ყურადღება!!!

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია რუსთველის ეროვნული საკვანძო ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით 2023 წლის 4-6 ოქტომბერს ატარებს საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციას თემაზე „სასოფლო-სამეურნეო მცენარეთა და ცხოველთა გიომრავალფეროვნება, კონსერვაცია და გამოყენების პირსაპეტივიზი“.

მისამართი: თბილისი ივ. ჯავახიშვილის ძ. 51

სამეცნიერო სტატიები მიიღება 2023 წლის 25 აგვისტოს ჩათვლით. დანერგვითი ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ აკადემიის ვებ-გვერდზე www.gaaaadsl.ge

ტრიუმფი

არის 51 მედალი!

საქართველოს 20 და 23-წლამდელ ძალოსანთა ნაკრები ბუქარესტის ევროპის ჩემპიონატზე გათამაშებული მედალების მნიშვნელოვან ნაწილს დაეუფლა: ორივე ასაკობრივმა ჯგუფმა ორჯერის ჯამში 9 ოქროს მედალი მოიპოვა. მათ შორის 3 ოქროს მედალი და გუნდური პირველი ადგილი გოგონათა ნაკრების (20- წლამდე) ანგარიშზეა.

ვაჟებში 23-წლამდელ გუნდური პირველი ადგილი დაიკავეს, ხოლო 20-წლამდელ გუნდში - მეორე. მთლიანობაში ჩვენი ძალოსანების მონაგარმა (გოგონებში და ვაჟებში) 51 მედალი შეადგინა.

20-წლამდელ გუნდში ჩემპიონები გახდნენ მარიამ მაისურაძე (49 კგ), ნათია გადელია (81 კგ) და მარიამ მურღულიანი (87 კგ).

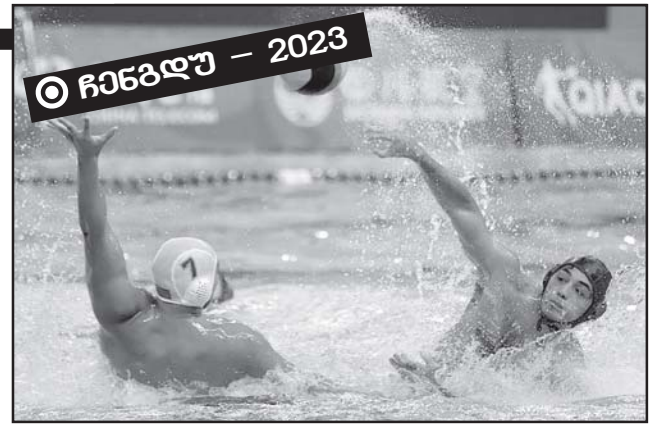
ვაჟებშიდან ჩემპიონობა მოიპოვეს საბა ასანიძე (81 კგ), გიორგი კინვალიძე (109 კგ) და გერვასი თაბაგარმა (96 კგ). ვერცხლის მედალი ერგო გურამ ვეკუას (102 კგ) და ზურაბ მსხალაძეს (81 კგ).

ამავე ასაკობრივ ჯგუფში ვერცხლის მედალები მოიპოვეს თორნიკე ლომთაძე (96 კგ - აკვრა), ნიკა ესართიამ (81 კგ - ატაცი) და გიგა ოდიკაძემ (61 კგ - ატაცი). ბრინჯაო ერგო გიორგი ხარაზიშვილს (73 კგ - აკვრა).

23-წლამდელ გუნდში ჩემპიონები გახდნენ გურამ გიორგელიძე (67 კგ), ზაზა ლომთაძე (109 კგ) და თორნიკე

ტაბატაძე (+109 კგ). ვერცხლის მედალები ერგოთ ვახი ასანიძეს (73 კგ) და ირაკლი გომეჯიშვილს (96 კგ), ხოლო ბრინჯაოს მედალები დაასრულეს ვერძოპის ჩემპიონატი მარჯუნი მამილიშვილმა (55 კგ), არჩილ მაღალაძემ (73 კგ) და მიხეილ ადამიამ (+109 კგ).

ატაცში ბრინჯაოს მედალი დაასრულა გამოსვლა აკაკი ტალახაძემ (109 კგ).

საქართველო ნახევარფინალშია!

საქართველოს წყალბურთელთა ნაკრებმა ჩინური უნივერსიტეტის ნახევარფინალში გასვლა შეძლო, რომლის მეთხედფინალში გერმანია დაამარცხა.

შეხვედრა ფრედ 12:12 დასრულდა, გამარჯვებული კი პენალტების სერიამ გამოავლინა, სადაც ქართველი წყალბურთელები მეტოქეზე უკეთესი აღმოჩნდნენ - 4:3.

საქართველოს ნაკრებიდან 4-4 გოლი იმნიშავილმა და ნ. ტყეშელაშვილმა გაიტანეს, 2-2 მითაძემ, ახვლედიანმა და შუბიაშვილმა, ხოლო თითო ბურთი ვ. ტყეშელაშვილისა და მესხის აქტივობა.

საქართველო ნახევარფინალში იტალიას შეხვდება. აღსანიშნავია, რომ ჩვენი გუნდი ძირითადად ეროვნული ნაკრების წყალბურთელებითაა დაკომპლექტებული.

დაბრუნება

კარასკო დინამოშია

თბილისის „დინამოს“ მთავარ მწვრთნელად გიორგი ჭიამნიშვილის ნაცვლად, ანდრეას პარასკო იმუშავებს. ესპანელი სპეციალისტი 2022 წლიდან თბილისური კლუბის აკადემიას ხელმძღვანელობდა, ამიერიდან კი პირველ გუნდს ჩაუდგა სათავეში.

კარასკო წარსულში უკვე მუშაობდა „დინამოში“ - 2011-12 წლებში აკადემიის ჩამოყალიბება სწორედ მის სახელს უკავშირდება. ესპანელის სამწვრთნელო კარიერა საფეხბურთო კლუბ „მარსელონაში“ დაიწყო, სადაც 12 წლის განმავლობაში მუშაობდა. ამას გარდა, კარასკო სხვადასხვა დროს „მალიაგას“ 16-წლამდე და დონცესის „მახტარის“ 19-წლამდე გუნდების მთავარი მწვრთნელი გახლდათ. ესპანელმა სპეციალისტმა გარკვეული პერიოდი „საბურთალოს“ აკადემიაშიც იმუშავა.

აკადემიების გარდა, კარასკოს ძირითად გუნდებთან მუშაობის გამოცდილებაც აქვს - იგი ესპანური „საბადელის“, ავსტრალიური „ვესტერნ სიდნი უონდერფულსის“ და თურქული „ქარაბიუქსფორის“ მთავარი მწვრთნელის ასისტენტი გახლდათ, „დინამოში“ დაბრუნებამდე კი კარასკო ქუვეითის ეროვნული ნაკრების მთავარი მწვრთნელის პოსტს იკავებდა.

ლაზიუტი

მოგახიტი დაიწყო

06801სურ „უოტფორდში“ ბიორგი ჩაკვამბაძის დებიუტი შედგა. ქართველი ფეხბურთელის ახალმა გუნდმა სემონი ბრწყინვალედ დაიწყო და ჩემპიონშიფის პირველ ტურში ქპრ 4:0 გაანადგურა.

„უოტფორდში“ პირველივე ტაიმში დაასრულა ყველაფერი, როცა მეტოქეს 4 გოლი გაუტანა და მეორე ნახევარი ფორმალურად აქცია. გიორგი მოედანზე 66-ე წუთზე გამოჩნდა და კომპენსირებული დროის ჩათვლით 35 წუთი

ითამაშა. საკმაოდ აქტიურიც იყო და ერთხელ გოლამდე ცოტა დააკლდა. ჩაკვამბაძე პასებში გააკეთა, კარშიც დაარტყა და კარისკენაც. მან მაღალი შეფასება დაიმსახურა სხვადასხვა სტატისტიკური გამოცემების მიერ. მოგვხსენებთ, ჩაკვამბაძე „უოტფორდს“ ერთწლიანი იჯარით შეუერთდა მელგორის „გეტინგენს“. ვალერიან ისმაილის გუნდი მეორე ტურში 12 აგვისტოს „პლიმუთს“ უმასპინძლებს, თუმცა მანამდე ინგლისის ლიგის თასზე ხვალ „სტივენეჯს“ სტუმრად შეხვდება.

ტატავა

ბრინჯაოს ნაღავლი

საქართველოს ძიუდოსტთა ნაკრებმა ბუდაპეშტის მასტერსზე ორი ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა, რომლებიც ლაშა შამდათიას და შატო მრიბაშვილის აქტივობაა.

აღსანიშნავია, რომ 73 კგ წო-

ლოშვეთან მარცხი განიცადა. შედეგად, რეგულაციები გადავიდა, სადაც კოსოვოელ აკილ ჯაპოვიასთან მოიგო და როგორც უკვე ვთქვით, ბრინჯაოსთვის მზადყოფნის ჩინადადმდე მოუწია, რომელსაც იპონით აჯობა და ბრინჯაოს დაეუფლა.

ტერაშვილმა, თავის მხრივ, უზმეკი თბილისის ნომინოვი, აზერბაიჯანელი ჰიდაიათ ჰეიდაროვი და მოლდოველი პეტრუ პელივანი დაამარცხა, რის შედეგადაც ნახევარფინალში ტაჯიკ ბეჰრუმი ხოიამოდას შეხვდა, რომელთანაც დამარცხდა და ბრინჯაოს მედალისთვის ლაშა შამდათიასთან შეხვედრის განიცადა მარცხი.

81 კგ წონით კატეგორიაში ტატო გრიგაშვილმა ყაზახი აზილიახან ყუმბანაზარი და ემირატების სახელით მოსპარეფე ნუგზარ ტატალაშვილი დაამარცხა, ნახევარფინალში კი ბრაზილიელი გიორგიშვილი გაეჭიბრა, მაგრამ წაავო და ბრინჯაოს მედალისთვის იაპონელ კენია კოჰარას დაუპირისპირდა, რომელსაც აჯობა და ბრინჯაო მოიპოვა.

მუხდიალის წიხი

საქართველოს საკალათბურთო ნაკრებმა მსოფლიოს ჩემპიონატის მოსამზადებელ ეტაპზე მორიგი ამხანაგური მატჩი ჩაატარა და სტუმრად ლატვიის ნაკრებთან 57:82 დამარცხდა.

თბილისის წინ ლიეტუვასთან ილიას ბუროსის გუნდმა 102 ქულა ჩააგდო, ბოლომდე იმარტოლა და გამარჯვებამდე ცოტა დააკლდა, მაგრამ რიგაში სულ სხვაგვარი თამაში ვნახეთ. ლატვია რამდენიმე ლიდერის გარეშე თამაშობდა, თუმცა, ამის გარეშე დიდი უპირატესობით და ძალიან მარტივად მოიგო.

სივი უხაპი

თავიდანვე ვთქვით, რომ საქართველოს ნაკრებში ისევე არ უთამაშა გოვა მითაძეს, რომელსაც ტრავმა აქვს. ბუროსის გუნდმა კარგად დაიწყო და 13:6 დაწინაურდა, მაგრამ მასპინძლებმა წუთმეხვედრებში აიღეს, რამაც შედეგი გამოიღო და ლატვიელებმა ნელ-ნელა შეძლეს წინ გასვლა, მერე კი ტემპი არ დაუგდიათ და 25-ქუ-

ლიანი უპირატესობით მოიგეს. საქართველოს დაცვაშიც ჰქონდა პრობლემები და შეტევამაც პრაქტიკულად მერე არაფერი გამოსვლია, რაზეც ჩაკვამბაძე 57 ქულაც ნათლად მიანიშნებს. ბოლო პერიოდში ბუროსმა სათადარიგო მითამაშებებს უფრო მეტად მისცა თამაშის შესაძლებლობა.

საქართველოს ნაკრებში უმაღლესი შედეგი გიორგი შერმადიანი დააფიქსირა, რომელმაც 14 ქულა, 7 მოხსნა, 2 დაფარება და 1 პასი მოაგროვა. თორნიკე შენგელიამ 11 ქულა, 4 მოხსნა, 3 პასი და 3 ჩაჭრა მიითვალა. სანდრო მამუკელაშვილის ანგარიშზე კი 7 ქულა და 9 მოხსნა დაგროვდა.

საქართველოს ნაკრები თბილისში დაბრუნდება, სადაც დედაქალაქის მერიის თასზე ითამაშებს. 12 აგვისტოს ბუროსის გუნდი იორდანისა შეხვდება, ხოლო 13 აგვისტოს, ფინალი გაიმართება. მეორე ნახევარფინალში მონტენეგრო და ირანი შეხვდებიან.

ოკეანეების ტემპერატურამ უაღრეს დონეს მიაღწია!

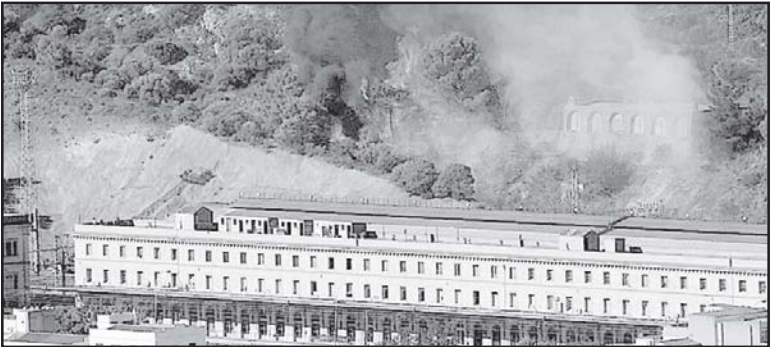
ოკეანეების ტემპერატურამ მიმდინარე კვირაში, დღემდე აღნუსხულ მონაცემებთან შედარებით, უაღრეს დონეს მიაღწია. ამის შესახებ აღნიშნულია ევროკავშირის კლიმატური ცვლილების სამსახურის, „კოპერნიკის“ კვლევაში.

კვლევის თანახმად, ოკეანეების ტემპერატურა მიმდინარე კვირაში 20.96 გრადუსი იყო, რაც ამ დროის საშუალო წლიურ მაჩვენებელს ბევრად აღემატება. ოკეანეები სასიცოცხლო მნიშვნელობის კლიმატის მარეგულირებელია. ისინი შთანთქვენ სითბოს, აწარმოებენ დედამიწის ჟანგბადის ნახევარს და არეგულირებენ ამინდის ფორმებს. უფრო თბილ წყლებს ნახშირორჟანგის შთანთქმის ნაკლები უნარი აქვთ, რაც იმას ნიშნავს, რომ ატმოსფეროში პლანეტის სათბური გაზის მეტი რაოდენობა დაიჩქარება. ოკეანის ტემპერატურის მატებას ასევე შეუძლია, დააჩქაროს მყინვარების დნობა, რომლებიც მიედინება ოკეანეში, რაც გამოიწვევს ზღვის დონის მატებას. ცხელი ოკეანეები და სიცხის ტალღები აწევენ ზღვის სახეობებს, როგორცაა თევზები და ვეშაპები, ამიტომ ისინი მოძრაობენ უფრო გრილი წყლების ძიებში, რაც არღვევს კვირის ჯაჭვს. დარგის სპეციალისტები აცხადებენ, რომ თევზის მარაგები შეიძლება დაზარალდეს.

კვლევის თანახმად, ოკეანეების ტემპერატურა მიმდინარე კვირაში 20.96 გრადუსი იყო, რაც ამ დროის საშუალო წლიურ მაჩვენებელს ბევრად აღემატება. ოკეანეები სასიცოცხლო მნიშვნელობის კლიმატის მარეგულირებელია. ისინი შთანთქვენ სითბოს, აწარმოებენ დედამიწის ჟანგბადის ნახევარს და არეგულირებენ ამინდის ფორმებს. უფრო თბილ წყლებს ნახშირორჟანგის შთანთქმის ნაკლები უნარი აქვთ, რაც იმას ნიშნავს, რომ ატმოსფეროში პლანეტის სათბური გაზის მეტი რაოდენობა დაიჩქარება. ოკეანის ტემპერატურის მატებას ასევე შეუძლია, დააჩქაროს მყინვარების დნობა, რომლებიც მიედინება ოკეანეში, რაც გამოიწვევს ზღვის დონის მატებას. ცხელი ოკეანეები და სიცხის ტალღები აწევენ ზღვის სახეობებს, როგორცაა თევზები და ვეშაპები, ამიტომ ისინი მოძრაობენ უფრო გრილი წყლების ძიებში, რაც არღვევს კვირის ჯაჭვს. დარგის სპეციალისტები აცხადებენ, რომ თევზის მარაგები შეიძლება დაზარალდეს.

საპანეთისა და საფრანგეთის საზღვარზე, ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროსთან ტყის ხანძარი გაჩნდა. მაშველებმა 130-ზე მეტი ადამიანის ევაკუაცია განახორციელეს.

პორტუგალია, ესპანეთისა და საფრანგეთის საზღვარზე, ხმელთაშუა ზღვის სანაპიროსთან ტყის ხანძარი გაჩნდა. მაშველებმა 130-ზე მეტი ადამიანის ევაკუაცია განახორციელეს.

მედიის ცნობით, ხანძარი დაახლოებით 435 ჰექტარზე გავრცელდა. ხანძრის აღმოსაფხვრელად, ესპანეთის ჩრდილო-აღმოსავლეთი რეგიონის, კატალონიის მაშველები ფრანგ კოლეგებთან ერთად შეუერთდნენ სამაშველო ძალებს. ხანძრის გამოცხადებიდან რამდენიმე საათში ადგილობრივი მოსახლეობის ევაკუაცია განხორციელდა. აღნიშნულია, რომ ძლიერმა ქარმა ხელი შეუწყო ხანძრის გავრცელებას და ხელი შეუშალა მეხანძრეებს საპანეთის ოპერაციის ჩატარებაში. კატალონიის სამოქალაქო დაცვის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ დაახლოებით 4000 ადამიანი ელექტროენერჯის გარეშე დარჩა და სარკინიგზო მიმოსვლა პორტბუსა და ფიგერესის შორის შეჩერდა. ასევე დაიკეტა საფრანგეთის საზღვარამდე მიმავალი მთავარი გზა.

140 წლის განმავლობაში ყველაზე კლიერი წვიმა

ტაიფუნ „დომსუნს“ ჩინეთში სულ მცირე 10 ადამიანის სიცოცხლე ემსხვერპლა. 18 ადამიანი ამ დრომდე დაკარგულად ითვლება. ქარიშხალ „დომსუნს“, რომელიც გასულ კვირას ჩინეთს დაატყდა თავს, ბოლო 140 წლის განმავლობაში ყველაზე საშიშრო წვიმა მოჰყვა. ხეების პროვინცია, მეზობელი პეკინი, ყველაზე მეტად დაზარალდა. ამავე ცნობით, ძლიერმა წვიმამ გაანადგურა საცხოვრებელი კორპუსები, ინფრასტრუქტურა, დატბორა უბნები. ასევე, მთლიანად დაიტბორა მიმდებარე ტერიტორიებზე სასოფლო-სამეურნეო სავარგულები. ჩრდილოეთ ჩინეთიდან მოსახლეობის ევაკუაცია განხორციელდა, რადგან ეს ტერიტორიები წვიმების შედეგად მეწყერებისა და წყალდიდობის მაღალი რისკის ქვეშაა.

ზელენსკი თანამდებობის პირებს დაერიცხა

უკრაინის პრეზიდენტმა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ, მომავალ კვირაში, სახელმწიფო დაწესებულებებიდან თანამდებობის პირების „გაწმენდის“ შესახებ ისაუბრა. კერძოდ, მათგან, ვინც მისივე თქმით, ძველი ჩვევებისა და წარსულის სქემების გადმოტანას ცდილობდა. ამის შესახებ უკრაინული მედია ზელენსკის ვიდეო მიმართვაზე დაყრდნობით წერს.

ზელენსკის თქმით, ისინი უკრაინას ათწლეულების განმავლობაში ასუსტებდნენ.

„ჩვენს სახელმწიფოში აღარ იქნება ძველი ფორმატები – ის ფორმატები, როცა ზოგი სახელმწიფოს და ხალხს იყავდა, ზოგიც ცდილობდა სახელმწიფოს და ხალხის საკუთარი სარგებლის სამსახურში დაეყენებინა“, – განაცხადა უკრაინის პრეზიდენტმა. მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ვინც არ უნდა იყოს – იქნება ეს სამხედრო კომისარი, მოადგილე თუ თანამდებობის პირი – ყველამ, მხოლოდ სახელმწიფოს გულისთვის უნდა იმუშაოს.

უკრაინულ დიპლომატიას ნახევარზე მეტი სამუშაო უნდა ჰქონდეს

უკრაინული დიპლომატიის 60%-მდე საზღვარგარეთ ხანგრძლივი მივლინების დასრულების შემდეგ ქვეყანაში არ მრუნდება. ინფორმაციას ამის შესახებ უკრაინული მედია ავრცელებს.

თავად უკრაინული დიპლომატიის თქმით, 2022 წლიდან უკრაინის დიპლომატიური მისიების თანამშრომლების 40-60% უკრაინაში არ დაბრუნდა. როგორც დიპლომატიური წყარო აცხადებს, გასულ წელს ამერიკიდან უკრაინაში 20 ადამიანი უნდა დაბრუნებულიყო, მაგრამ მხოლოდ ერთი ჩავიდა. არის საელჩოები, საიდანაც უკრაინაში არცერთი დიპლომატი არ დაბრუნებულა.

უკრაინული მედია წერს, რომ დიპლომატიის ნაწილი ქვეყანაში არ მრუნდება ისეთი მიზეზების გამო, როგორცაა საზღვარგარეთ დალაგებული ცხოვრება, მობილიზაციის შიში, იმის შიში, რომ უკრაინაში ჩასვლის შემდეგ ისინი ვერ დატოვებენ ქვეყანას ომისგან გაქცეული ოჯახების მოსახლეობის გამო. სტატიაში ასევე აღნიშნულია, რომ ასზე მეტი დიპლომატი, რომელიც საზღვარგარეთ ხანგრძლივი მივლინებიდან უკრაინაში დაბრუნდა, სამინისტროს ცენტრალურ აპარატში თვეების განმავლობაში დასაქმებას ვერ ახერხებს.

ლატვია ქვეყნიდან რუსებს აკეზებს

ლატვიის მთავრობა მიმდინარე წლის სექტემბერში რუსეთის ათასობით მოქალაქეს ქვეყნის დატოვების რეკომენდაციას მისცემს. ამის შესახებ სემის მიგრაციის და მოქალაქეობის კომისიის ხელმძღვანელმა ინგმარ ლიდაკამ განაცხადა.

მისი თქმით, საუბარია 5-6 ათას ადამიანზე, რომლებიც არანაირად არ ცდილობენ ბინადრობის უფლების გაგრძელებას.

ლიდაკამ განაცხადა, რომ ამ პირებს ოფიციალურ წერილებს გაუგზავნიან, საუბარია მათზე, ვინც ახალი წესებით ბინადრობის უფლების გაფორმება არ დაიწყო და სახელმწიფო ენის გამოცდა არ ჩააბარა. ეს ინფორმაცია ლატვიის შს სამინისტროშიც დაადასტურეს. მისი ინფორმაციით, ოფიციალური შეტყობინების მიღების შემდეგ აღწესდება ლატვია 3 თვის ვადაში უნდა დატოვონ. წესის დარღვევის შემთხვევაში ჯარიმაა გათვალისწინებული, ამასთანავე, ეს პირები ქვეყნიდან იძულების წესით იქნებიან გაძევებული.

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS REPUBLIKA
 ტელეკომუნიკაციების მწოდველი №170

მთავარი რედაქტორი
საბრტაძე ძორაულია
 599 36-00-35

მთავარი რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაძიძე
 597-22-07-04

ტექნიკური რედაქტორი
კახა ძორიძე

ბასუხისმგებელი რედაქტორები:
ბურაბა გომიზაშვილი
 599 53-76-16;
ალექსი ასლანიშვილი
 599 56-81-86;

გამომცემლობა:
 შპს 100 – ახალი „საქართველოს რესპუბლიკა“ გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
 599 36-00-35

შპს „თანამდებობა“-1 გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
 ტ: 599 79-76-79

იკავშირება სტამბა „ქოლორი“
 ქ. პაღალაშვილის №3

კოლორი ჯაჭვი

uac(უაკ)070.4(479.22) ს-323

2 009882 616932

ავტორთა სახსრადღებოდ!
 რედაქციის მიერ შეუქვეთავი მასალაზე დაიკავშირება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ვაძტავის სიზუსტეზე პასუხს აბეზინ ავტორები.

გაზეთის მომსახურე ნომერი
გამოვა ოთხშაბათს, 9 აგვისტოს

საქართველოს რესპუბლიკის
 უსტორი ვალუტის ქარსი:
 აუზ ფორარი - 2.6117; პირი - 2.8590;
 ბრიტანული პირიანა სტარლინი - 3.3171;
 100 რუბლი - 2.7580; თურქული ლირა - 0.0968;
 აზერბაიჯანული მანათი - 1.5575;
 1000 სომხური დრამი - 6.7617

აქტივი 7 აგვისტოსთვის

ავტორთა სახსრადღებოდ:

პირი -	ლამ	+19, ლამ +39
მთიანი რაიონები -	ლამ	+14, ლამ +36

დასავლეთი საპროვინციო:

პირი -	ლამ	+22, ლამ +35
მთიანი რაიონები -	ლამ	+17, ლამ +34
თბილისი:	ლამ	+23, ლამ +38

დაგვიკავშირეთ, მოგვწერეთ:
 ტელ: 599-79-76-79, 599-36-00-35
ელ. ფოსტა: sakresp@top.ge
 და **sakresp@mail.ru**
ვებ-გვერდი: www.sakresp.ge